

VOKIETIJON ISTREMTU LIETUVIŲ GYVENIMAS

LIETUVĄ NORĖJO PAVERTI KOLONIJA, NACIAI VISKĄ VEŽĖ VOKIETIJON

Raseiniuose ir švenčionyse vokiečiai masėmis šaudė ir žudė lietuvius

(Laiškas rašytas Vokietijoje, šių metų balandžio 22 dieną)

Vėl turėjau progos kelis kartus susitikti su savo pažįstamais lietuviais. Taip pat mačiau su lenkais ir vokiečiais, kurie buvo Lenkijoje; iš jų girdėjau pasibaisėtinų pasakojimų apie tenykščias sąlygas.

Iš lietuvių išgirdau tiek daug įdomių dalykų, kurie gali būti įdomūs tau ir Amerikoje esantiems lietuviams, kad nei nežinau, iš kur pradėti.

Vokiečių okupacijos metu Lietuvoje sąlygos buvo labai ir labai sunkios, bet reikia pripažinti, kad jos nebuvo tokios sunkios, kaip Lenkijoje. Vargšams lenkams reikėjo pakęsti tikrą pragaro kančias.

Rasės atžvilgiu, vokiečiai neskaitė lietuvių esant tokioje žemoje skalėje, kaip jie skaitė žydus arba lenkus (žydai buvo laikomi pačioje žemiausioje vietoje, truputį aukščiau už juos buvo laikomi lenkai), todėl jie bent nesistengė išnaikinti lietuvių tautos, kaip visiškai nepageidaujamos.

Nežiūrint į šį nacių nusistatymą, lietuvių tautai taip pat teko pakęsti masines žudynes, nuolatinius žmonių gaudymus ir ištrėmimus prievartos darbams Vokietijoje; jiems teko pakęsti daug sunkumų, nes vokiečiai rekvizavo maistą, gyvulius ir kitokią nuosavybę, ir stengėsi išvarginti Lietuvą ir paversti ją kolonija.

MASINĖS ŽUDYNĖS RASEINIUOSE

Vokiečiai išleido patvarkymą, kuris sakė, kad už kiekvieną nukentėjusį vokiečių — bus nužudytas ištisas šimtas lietuvių. Ir vokiečiai ne tik tai skelbė, bet ir įsakymą, bet jo prisilaikė.

Ypatingai žiaurios masinės žudynės buvo įvykdytos Raseiniuose ir švenčionyse. Pasakojama, kad panašius žudynių būvus ir kitose vietose, bet mano sutikti žmonės negali plačiau jų nušviesti.

Keli švenčioniečiai sugebėjo pasislėpti nuo vokiečių žmonių medžioklių ir išlikti gyvi, kad galėtų papasakoti įvykusias baisenybes.

BIJO PASAKOTI APIE KANČIAS

(Laiškas rašytas gegužio 7 dieną)

Aš vėl grįžtu prie savo pažįstamų lietuvių, kuriuos pastaroju laiku sutikau. Pradžioje pabrėšiu vieną dalyką, kurį visą laiką reikia turėti galvoje.

Šie žmonės, kaip aš jau minėjau ankstyvesniuose laiškuose, tiek daug kentėjo nuo vokiečių gestapo, kad net dabar, kartais grynai iš papratimo, o kartais ir savisaugos instinkto vedami, jie vis dar nedrįsta laisvai kalbėti, vis dar bijo keršto.

NETURI ŽINIŲ APIE ŠEIMAS

Vienas konkretus dalykas, kuris verčia juos būti nešneikiais, tai ta aplinkybė, kad daugelis jų neturi jokios žinios apie savo šeimas.

Vieni buvo priversti jais palikti, o kiti dėl kitų aplinkybių negalėjo jų paimti, kai jie buvo tremiami Vokietijon, arba kai reikėjo bėgti.

Bet kokių baisenybių jie nepripasakoja, kai pradeda pasakoti!

PRANCŪZAS PAČIUPO KATĖ

Trumpas pasakojimas parodys, kokios sąlygos buvo vokiečių koncentracijos stovyklose. Jį man keli papasakojo, nes jiems teko būti toje pačioje stovykloje.

Vieną dieną grįžtant į stovyklą iš laukų darbo, belais-

viai pastebėjo pusiau užmūštą katę, kurią suvažinėjo vežimas. Keli paskubomis pasileido prie katės. Toje belaisvių grupėje buvęs prancūzas pačiu po katę.

ŠIMTAI PAVYDĖJO KATĖS

Turint galvoje, kad jiems liko tik tiktai pusvalandis laiko katei suvalgyti, nes vokiečiai kiekvieną sugrįžusį belaisvį užrakindavo į atskirą vietą, jie turėjo skubėti.

Belaisviai katę nulupo ir bandė ant smilkstančių pagaliukų iškepti, bet neturėjo laiko, paskutinės uždarymo minutės jau artėjo, todėl teko tą katę pusiau žalią ir valgyti.

Tie belaisviai, kurie nieko negavo, labai liūdnei žiūrėjo į valgančius, nes katiena jiems atrodė didžiausiu skanėsiu.

TAIKĖ REFINUOTAS FIZINES BAUSMES

Panašius pasakojimus yra didelių daugybė, keliais atvejais jie man pasakojo, be to, kiekvienas tvirtina, kad vokiečiai moksliskai sistematiškumu prieš juos taikė labai refinuotas fizines ir moralines kankynes.

Tai buvo degenaratiškas prietaikymas doktrinos, kuri sakė, kad tiktai gabsnėji gali išlikti gyvi.

KANKINO BADU, SUNKIU DARBU

Kiekvieną kartą, kai atveždavo naują belaisvių grupę, jie tuojau buvo kankinami badu, apleidžiami brudu ir įvairiais kitokiais kankinimais.

Tatai buvo daroma sąmoningai, kad silpnesnieji išmirtų. Dažniausia, taip atsitikdavo.

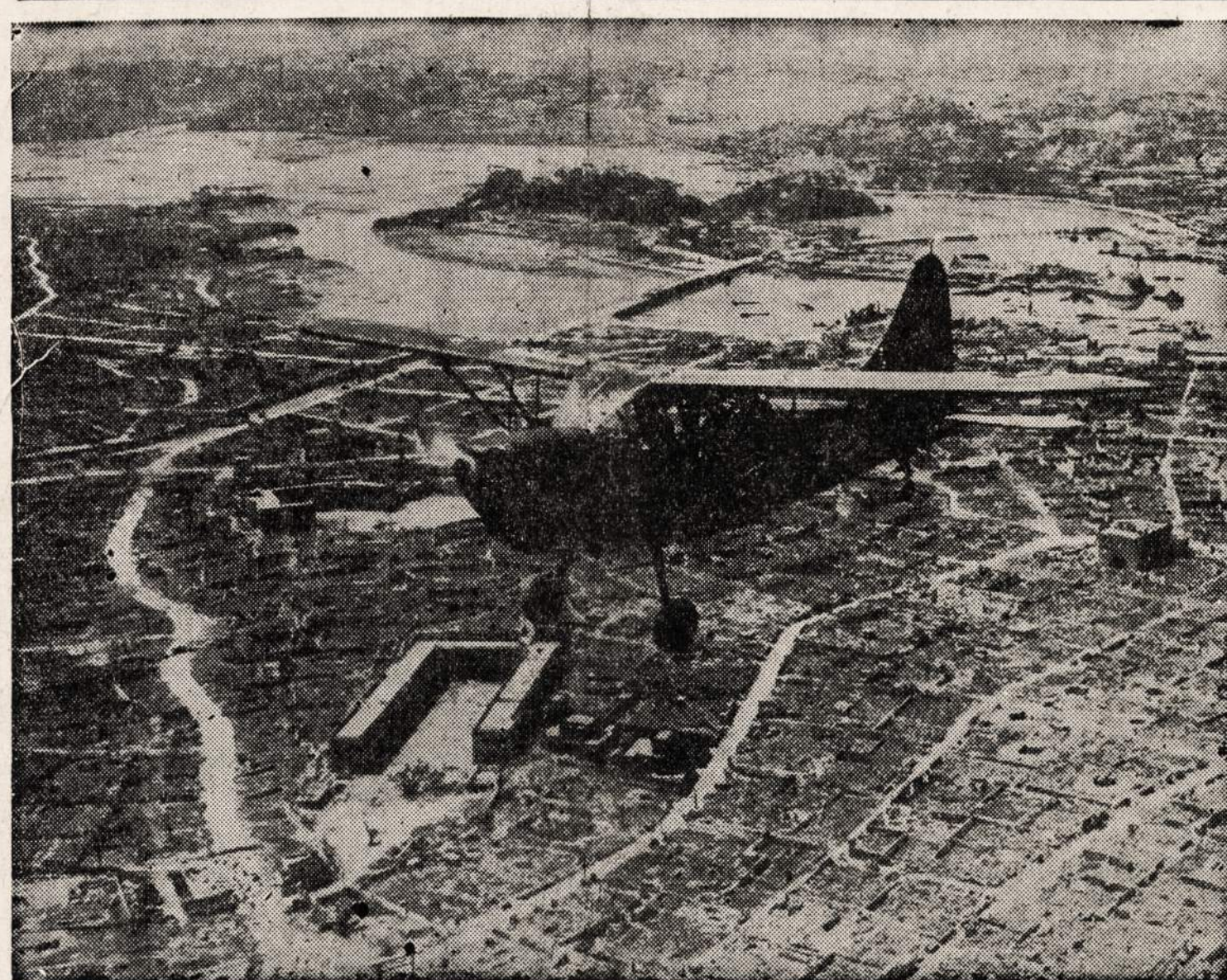
Gyvi likusieji buvo siunčiami prievartos darbams, tekdavo dirbti nuo 10 iki 11 valandų į dieną. Pats darbas neužmušdavo, bet žmogų nukankindavo badas, nes tekdavo mesti 200 gramų duonos gabalėlius į dieną ir vandeniu.

Milano partizanams sąjungininkai įsakė nusiginkluoti.

Giedras, šiltesnis. Saulė teka — 5:17; leidžiasi — 8:22.

Naha, Okinawa Salos Sostinė

Marinų stebėjimo lėktuvai viršum Naha, kuri yra Okinawa salos sostinė. Lėktuvai pasižymi savo mažumu.

Gen. Eisenhower vyks į Berlyną

PARYŽIUS, birž. 3 d. — Gen. Dwight Eisenhower šandien išvyko į Berlyną, kur posėdžiaus sąjungininkų komisija sumuštai Vokietijai valdyti.

Šioje komisijoje gen. Eisenhower atstovaus J. Valstybes, marš. Montgomery — Didžiąją Britaniją, marš. Žukov — Rusiją, o gen. Koenig — Prancūziją.

Komisija susitars dėl pagrindinių principų Vokietijai valdyti.

Kviečia Churchillį, Staliną į J. V.

LONDONAS, birž. 3 d. — Tvirtinama, kad Harry Hopkins ir Joseph Davies pakvietė premjerus Staliną ir Churchillį atvykti į J. Valstybes.

Pasakojama, kad prezidentas Trumanas juos pakvietęs į San Francisco konferenciją paskutinėmis kalboms pasakyti, o vėliau siūles posėdžiauti kitais reikalais.

Churchillis esą sutikęs atvažiuoti, bet Stalinas nenorįs išvažiuoti iš Rusijos ribų.

Amerikos kareiviai padėjo išgelbėti "maršalą" Tito, kai vokiečiai apsupo jo štabą, paskelbė britų karo vadovybė. Kareiviai virvėmis nuleido Tito nuo gana aukšto kalno, kad galėtų pabėgti. Vėliau rusų lėktuvai jį atnešė į Bari.

Išgelbėjo Bulgarijos demokratą

NEW YORK, N. Y., birž. 3 d. — Patirta, kad J. Valstybės išgelbėjo Bulgarijos valstiečių partijos lyderį, nuosaikų demokratą ir buvusį premjerą Dimitrievą nuo tikros mirties.

Dimitrievs atvyko į J. Valstybių ambasadą, kur jam buvo suteikta prieglauda. Rusų policija jau buvo apsupusi ambasadą ir norėjo prievarta jį pasiimti, bet nedrįso. Daugelį Bulgarijos demokratų rusai jau sušaudė.

ADM. W. HALSEY AVIACIJA NAIKINA JAPONŲ SAUŽUDŽIŲ LAKŪNŲ BAZES

Prancūzai tvirtina, kad britai sukurstę Sirijos ir Libano gyventojus

GUAM, Marianų salynas, birželio 3 d. — Adm. William Halsey, kuris vadovauja trečiajam Pacifiko laivynui, šandien pasiuntė J. Valstybių aviaciją prieš saužudžių lakūnų bazines.

Nuo lėktuvnešų pakilę lakūnai šandien vykusiai bombardavo Kyushu saloje esamus aerodromus. Iš Kyushu pakilę prieš lakūnų kriną ant J. V. laivų, kurie priversti saugoti Okinawa salos vandenį.

NUKENTĖJO KOKUBU, TUSHIRA

Šios dienos oficialus pranešimas sako, kad nukentėjo Kokubu, Tushira, Kagoshima, Chiran ir kiti japonų lėktuvai.

Šio puolimo metu lėktuvnešiams vadovauja adm. John S. McCain.

Vakar adm. Halsey pareiškė, kad jis galįs su savo laivynu plaukioti nuo šiaurės iki pietų poliaus.

OKINAWOJ KOVOS EINA Į PABAIGĄ

Okinawa saloje kovos jau eina į pabaigą, japonai dar priešinasi kelyse vietose, bet kasdien netenka svarbių pozicijų.

Marinai jau beveik okupavo visą Naha miestą, kovos šandien jau eina dėl Naha srityje esančio aerodromo.

Shuri srityje dar tebeina kovos, bet amerikiečiai jau užėmė pozicijas Kamizato fronte.

Prancūzus krausto iš Sirijos

KAIRAS, Egiptas, birž. 3 d. — Britų karo jėgos koncentruoja vienon vieton Sirijoje ir Libane išmėtytus prancūzų batalijonus, sako paskutinės žinios.

Tuo pačiu metu naktimis iškeliama ir prancūzų civiliniai, kad įtužę vietos gyventojai nesikėsintų prieš jų gyvybę. Kra-

stas jau atstatyta tvarka, bet vietomis dar įvyksta susirėmimų tarp sirijiečių ir prancūzų.

Gen. de Gaulle pres-tyžas smunka

PARYŽIUS, birž. 3 d. — Gen. Charles de Gaulle pareiškė, kad britai sukurstę Sirijos gyventojus prieš prancūzus.

Jis sakosi turįs pakankamai įrodymų, net užpildinėjamai buvo daromi britų ginklais. Prancūzai ten laikė apie 5,000 kareivių, o britai turėjo ištisą armiją.

Pačioje Prancūzijoje gen. de Gaulle prestyžas smarkiai nusmuko. Dalis ministrų buvo prieš ginkluotą intervenciją Sirijoje, bet premjeras užsispyrė vartoti ginklus. Dabar jis privalo keisti savo politiką.

Sovietų valdžia nori gauti šešių bilijonų dolerių paskolą Amerikoje.

Sovietų valdžia patraukė teisman J. V. tikybininką Leopold Braun, vienas darbininkas tvirtina, kad Braun jam smogęs ausinę.

Albert Lebrun tvirtina, kad jis niekad neatsistatydinęs, jį pašalinęs maršalas Petain.

Sovietų valdžia sako, kad ji nešaukia kariuomenės 16 metų vaikų.

Vėliausios Naujienos

— Britų nelaisvėn paimtas vokiečių gen. Lindeman pareiškė, kad sąjungininkų aviacija sumušė Vokietiją, tiktai aviacija.

— Gen. Spaatz ir gen. Bradley vakar atskrido į New Yorką. Abu pasimatys su prezidentu Trumanu.

— Vakar į New Yorko uostą įplaukė trys keleivių transporto laivai, kuriais parvyko 10,000 pirmos armijos kareivių.

— Stafford Cripps vakar pareiškė įsitikinimą, kad sovietų Rusija nenori pasisavinti rytų Europos, ji tikrai ieškanti saugumo, todėl jis pataręs balsuoti už darbiečius, nes konservatoriai rusai nepasitiki.

— Maskvos spauda labai aštriai puola Čankaiškę už nenorą nusileisti Kinijos komunistams.

— Pasakojama, kad prezidentas Trumanas galvojo apie J. Valstybių atstovybių uždarymą Balkanuose, nes joms neduoda galimybių eiti pareigų.

J. VALSTYBIŲ DELEGATAI INFORMUOJA ATVYKUSIUS ORGANIZACIJŲ ATSTOVUS

Apie du šimtai penkiasdešimt atstovų turi progos patirti tikslią konferencijos eigą

M. Kižytės telegrama

SAN FRANCISCO, Cal., birž. 3 d. — Tuo pačiu metu, kai Jungtinių Tautų Konferencijos Tarptautinei Organizacijai Sudaryti atstovai posėdžiauja San Francisco mieste, ten vyksta kita svarbi konferencija, spaudos beveik visiškai nepastebėta. Josios posėdžiai eina vietos Public Health Rūmuose, tiktai vieno bloko atstumoje nuo UNCIO veiklos centro.

Kai užsienio departamentas paskelbė sąrašą 42 nacionalinių organizacijų, kurias įėjo darbininkų, fermerių, pramonininkų, tikybinių, veteranų, moterų ir taikos organizacijos, ir pridėjo, kad jos gali siųsti po vieną patarėją ir du stebėtojus į UNCIO, buvo logiška laukti, kad ir kitos krašto organizacijos pasiųs savo atstovus be jokio kvietimo.

Todėl užsienio departamentas trečiame Public Health Rūmų aukšte įsteigė ofisą ryšiams palaikyti. Atvyko apie du šimtai penkiasdešimt organizacijų atstovų, kurie atstovauja daugiau, negu šimtą penkiasdešimt organizacijų. Čia yra Camp Fire Girls, Moterų Lyga Taikai Palaikyti, YMCA, YWCA, Amerikos Revoliucijos Dukterys, Katalikų Draugijos, Karo Veteranai, Amerikos Lietuvių Tarybos, Ukrainiečių Kongreso atstovai ir kiti.

Visi organizacijų atstovai užregistruoti. Norintieji gauti kredencialus, gauna pilkas korteles, kuriose pažymėtas atstovo vardas, adresas ir jo atstovaujamoji organizacija. Jie gauna tikietus į plenarines sesijas, turi teisę prieiti prie visų UNCIO išleistų dokumentų.

Beveik kasdien šie atstovai susirenka į mažą auditoriją, kur J. Valstybių delegatai juos informuoja apie visą konferencijos eigą. Vėliau, prisilaikant įprasto amerikiečių papročio, pradedama įvairūs klausimai.

Tą dieną, kai aš buvau šiame susirinkime, vienas klausimas šitaip skambėjo: Kodėl jūs kiekvieną kartą randate pateisini-

mus Rusijai? Atvykę atstovai pasako labai geras kalbas, kartais daug įdomesnes, negu pačioje konferencijoje pasakytosios.

Rusai nori uždrausti kalbėti

SAN FRANCISCO, Cal., birž. 3 d. — Sovietų valdžia įnešė pasiūlymą į UNCIO, kuris uždraustų kelti didžiųjų valstybių nenorimus klausimus.

Šis paskutinis sovietų pasiūlymas sukėlė didelio susirūpinimo mažųjų tautų tarpe. Rusai nori, kad didžiosios valstybės turėtų veto teisę klausimui kelti.

Iki šio meto veto teisę norėjo naudoti tiktai galutinam sprendimui, bet dabar to paties reikalauja ir klausimo kėlimui.

MAZOSIOS VALSTYBĖS PROTESTUOJA

Šis paskutinis sovietų pasiūlymas sukėlė didžiausio susirūpinimo mažųjų valstybių atstovų tarpe.

Australijos atstovas pareiškė, kad didžiosios valstybės gali daryti sprendimus, kai reikalingas eina apie ginklo vartojimą, bet tegu jos nemano mažosioms valstybėms visiškai užčiaupti burnas.

Jeigu šio klausimo tinkamai

neišspręs, tai gresia pavojus visai konferencijai. Mažųjų valstybių atstovai pasijautė visiškai bejėgiai.

J. Valstybės prieš rusų veto

SAN FRANCISCO, Cal., birž. 3 d. — Patirta, kad J. Valstybės griežtai pasisakė prieš sovietų Rusijos pageidaujamą veto teisę diskusijoms.

Amerikos delegacija ši klausimą iškelė didžiausio susirūpinimo mažųjų valstybių atstovų tarpe. Rusai nori, kad didžiosios valstybės turėtų veto teisę klausimui kelti.

Iki šio meto veto teisę norėjo naudoti tiktai galutinam sprendimui, bet dabar to paties reikalauja ir klausimo kėlimui.

Manoma, kad šiame klausime Ameriką rems Kinija, Didžioji Britanija ir beveik visos mažosios valstybės.

Šeštadienį paskelbta, kad J. Valstybės dabar jau stato patį galingiausią lėktuvą, kuris turi jet-propelerį.

J. Valstybės pritaria naujai organizacijai arabų lygai.

Amerikos karo jėgos iškelto kitoje Mindanao salos vietoje, sako gen. MacArthur.

Maskvoje sovietų darbininkai jau pradėjo gaminti šilkinės kojines.

Sužeista 17 areštuotų kareivių, kai jie bandė pabėgti sumišimo metu Jessups stovykloje, Md.

Sovietų spauda pasakoja, kad britų kariuomenės okupuotoj Austrijos dalyje siaučia "fašistinis" teroras, britų karo policija areštavusi kelis komunistus.

Gen. de Gaulle nenori trijų valstybių konferencijos Sirijos klausimui spręsti, bet jis pageidauja kelių valstybių komisijos, kur galėtų iškelti britų vartojamus metodus.

LIETUVIŲ RATELIAI

APLANKIUS LIET. TAUTIŠKAS KAPINES KAPŲ PUOŠIMO DIENĄ

Gegužės 30-tą pasitaikė graži diena. Nutarim išvažiuoti iš namų į Lietuvos Tautiškas kapines anksčiau, kad suspėtume programą išgirsti. Nuvažiavome kaip tik laiku. Tuoj ir programa prasidėjo. Tik šimtą programą buvo sunku girdėti, nes buvo kalbama per garsiakalbį ir pranešė, kad jis sugedęs.

Programą išsklause žmonės aplankyti giminių ir draugų kapus. Štai kapas Adelos Mendelutės; čia ir jos tėvai išsilaikę. Tada vienas kito. Adela mirė dar jauna būdama, vos sulaukus 25 metų. Gaila, kad tokioj jaunystėje mirtis palaužė jos gyvybę. Priėmimo prie kapo P. Galickio ir Čerčienės. Abiejų kapai gražiai papuošti gėlėmis ir gražūs paminklai pastatyti.

Štai čia kapas Gabrielienės. Ji štai aptaisyta ir gražus paminklas pastatytas.

Surandam kapą Jono Čepaičio, meno mylėtojo ir dainininko. Gražiai kapas papuoštas. Pergreit mirtis išskyrė jį iš mūsų tarpo; dar būtų mus palinksminęs gražiomis dainelėmis.

Priėjome kapus Antano ir Skolestiko Mankų. Nors jie jau seniai palaidoti, bet neužmiršti; jų kapai gražiai aptaisyti.

Aplankėme kapą Balnionienės ir Balnonytės. Tas dubeltavas kapas yra motinos ir dukters, rūpestingai apžiūrėtas su gražiu pastatytu paminklu.

Tai paigi aplankėme kapą J. Sunduko. Tik neseniai supiltas kapas, gražiai papuoštas gėlėmis.

Aplankę visus mirusius draugus ir gimines apleidome kapines su liūdesiu, kad mes, jų draugai, nesutiksime jų daugiau gyvųjų tarpe. — O. Sudeikienė.

Ambrose gražioje prakalbėlėje papasakojo apie velionį. Kalbėjo: Mes vadindavome jį dėde. Vaitekūnas per visą savo gyvenimą tai užsiarnavo. Čia yra vieta, kur jo šeima, likusi, pastatė parinimą. Tai ir visas jam atlyginimas už jo viso amžiaus nuolatinį darbą.

Pridūrė, jogei Vaitekūnui nerūpėjo ir jis nedėjo pastangų kokių turtus sukrauti. Jisai liūbo lietuviškai visuomenei, jįsliau pasakius, lietuvių teatro naudai, savo vargą ir jėgas aukavo vaidybos reikalui. Vaitekūnui tikrai rūpėjo tas reikalas, nes jis mylėjo teatro darbą, miško vaidinti ir dėjo pastangas išvystyti lietuvių sceną.

Kalbėtojas sakė, jeigu savo gyvenime Vaitekūnas būtų rūpinęsis vien savo reikalais, tai gal būtų sukrovęs turtus. Bet jis visą savo gyvenimą pašventė menui, gyveno kukliai ir jokių turtų nesukrovė, nes savo asmeniškų reikalus laikė antraeilu dalyku, o pirmojoje vietoje stovė visuomenės reikalus ir pagal savo išgalį dirbo iki čia atkeliavo pas savo brolius ir seseris tautiečius, kurie irgi jau išsilaikę, užbaigę pasaulio vargus ir smagumus.

Laikė atidengimo paminklo ir kalbos rekordinė muzika grojo tas melodijas, kurias labiau dėdė Vaitekūnas mėgdavo gyvas būdamas. — R. Š.

ENGLISH COLUMN

Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

The members of the LITHUANIAN CHAMBER OF COMMERCE OF ILLINOIS WILL HOLD THEIR MONTHLY MEETING WEDNESDAY, June 6th, 1945, at 8 o'clock, at the Darius Girenas Memorial Hall.

PROGRAM

1. The results of our past Annual Banquet.
2. A report of the financial, physical and possibly social standing of the L.C.C.I.
3. Mr. John J. Kazanauskas will report on preparation for a Summer Outing and.
4. Dr. J. A. Paukstys, Chairman Program Committee, will show the Movie — "Health and Happiness through Dentistry". It is an interesting picture. Questions will be answered.

EXTRA!!! Buffet Lunch and Social — where ladies play an important part — invite them.

Mr. Stanley Balzekas,
Mr. J. W. Pachankis,
Vice-Presidents.
DR. K. DRANGELIS,
Secretary.

REMKITE TUOS, KURIE
GARSINASI
"NAUJIENOSE"

A. B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142

1410 South 50th Avenue
TELEFONAS CICERO 2109
CICERO, ILLINOIS

KOPLYCIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742

4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727

DYKAI KOPLYCIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

ALFRED VASAITIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

1926 SO. CICERO AVENUE Tel.: CICERO 1003
Moderniška Kopyčia. Patarnavimas visoje Chicagoje ir Ciceroje

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavi-
mas Dieną
ir Naktį
★
TURIME
KOPLYCIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET

Phone YARDS 0781

MAŽEIKAS

3319 LITUANICA AVENUE

EVANAUSKAS

Phone YARDS 1138-1139

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL.: CANAL 2515 PULL 1270 COMMODORE 5765
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE

Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE

Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE

Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

SUSIRINKIMAI

BRIGHTON PARK B. A. L. F. 6-tas skyrus perkėlė drabužių rinkimo centrą į naują vietą adr. 4401 So. Mozart St. Drabužiai priimami kas pirmadienį nuo 7 iki 9 val. vakaro.

SV. PETRONĖS DR-JOS susirinkimas įvyks pirmadienį, birželio 4 d., Sv. Jurgio parap. kambaryje, prie 32nd Pl. ir Lituania ave, 7-30 val. vakaro. Visos narės malonėkite atsilankyti laiku.

— S. Wodman, rašt.

CHIC. LIET. AUDITORIJOS direktorių mėn. susirinkimas įvyks pirmadienį, birželio 4 d., Auditorijos svet., 3133 S. Halsted st., 8 val. v. Visi direktoriai kviečiami dalyvauti

— A. Kaulakis, rašt.

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu i Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

BUDRIKO RADIO VALANDOS:
W. H. F. C. 1420 K. Ketterge,
7 valandą vakaro.
W. C. F. L. 1000 K. Nedėlioj
9:30 val. vakaro.

DIDELĖ RAKANDU, RADIO IR JEWELRY KRAUTUVE
JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill.
Tel. CALUMET 7237-4591

Chicagos Draugijų, Klubų Valdybos 1945 Metams

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1945 METAMS: C. Kairis—pirm. 3031 N. Park Side Ave., tel. Berkshire 7406; M. Cepulevič—vice, pirm. 3327 W. Le Moyne St., tel. Spaulding 7903; A. Lungevič—protok. rašt., 1814 Wabansia Ave., tel. Humboldt 2285; S. Buneckis—finansų rašt., 3327 W. Le Moyne St., tel. Spaulding 7903; M. Popiera—kasierius, 1701 N. Pulaski Rd., tel. Albany 9238; A. Kuprevič—marsalka, 3327 W. Hirsch St. Klubo mitynų atsilūpa kas trečiadienį 8 val. vakaro, 3600 W. North Ave., Chicago.

9-TO WARDO LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KLUBO VALDYBA 1945 METAMS: Pirm. S. Dambro, 66 E. 101 St.; 1-mas vicepirm. P. Navaras, 109 W. 109 St.; 2-mas vicepirm. J. Pivarunas, 22 E. 101 Pl.; Prot. rašt. A. Laurutanas, 10530 Indiana Ave.; Fin. rašt. B. Liutkevičius, 134 E. 110th St.; Kasierius K. Draugelis, 10734 S. Wabash Ave.; Kas. glob. O. Navarėnė, 109 W. 109th St.; Kasos glob. T. Jankauskas, 149 E. 115th St.; Marsalka J. Lobzintis, 10806 So. Wabash Ave.

ZEMAIGŲ KULTŪROS KLŪBO VALDYBA 1945 METAMS: Stepnas Narkis—pirm., 4353 S. Talman Ave.; tel. Virginia 1279; Alfonsas Masiulis—pirm. pagalb., 3252 So. Halsted St., tel. Victory 7319; K. Kazlauskas—nut. rašt., 4528 S. Spaulding Ave.; Leon Geniotis—fin. rašt., 4905 S. Kominsky Ave.; tel. Virginia 1253; P. J. Petratis—izd., 812 W. 33rd St.; Barbora Gurskienė—izdo globėja, 3246 So. Halsted St.; Anna Gercius—marsalka, 3139 W. 38th St. Susirinkimai įvyksta kas trečiadienį, kiekvieną mėnesį, 7:30 val. vakaro, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Nariai priimami nuo 15 metų iki 58 metų, vyrai ir moterys.

MARQUETTE PARKO NAMŲ SAVININKŲ VALDYBA 1945 METAMS: Pirm. John Jacka, 6504 S. Rockwell St.; Vicepirm.—J. P. Domkus Jr., 6954 S. Maplewood Ave.; Nut. sek.—Mrs. F. Babilus, 7247 S. California Ave.; Fin. sek.—Julia Gricius, 6614 South Sacramento; Kasierius—D. Briedis, 6751 So. Campbell Ave.; Kasos glob.—V. Vainauskienė; Le galus patarėjas—G. Grish, 6515 South Rockwell St.; Korespondentė—Julia Gricius, 6614 So. Sacramento; Marsalka—Mr. Vainauskas, 2418 W. 68th St. Susirinkimai įvyksta kas 4-tą ketvėgą, kiekvieno mėnesio Bažnytinėje svetainėje, 6812 Washtenaw, 7:30 val. vakaro.

DRAMOS TĖVUI B. VAITEKŪNUI PAMINKLO ATIDENGIMAS

Dekoracijų dienoje, gegužės 30-tą, po programos, 1 valandą popiet susirinko gražus būrelis žmonių prie Benedikto Vaitekūno kapo. Daugiausia buvo joniškiečių, taipgi dalyvavo Keistūčio Choro jaunuliai. Atvyko iš Melrose Parko, nors ir sirdama, Marijona Empolienė. Dalyvavo daug kitų Vaitekūno buvusių parapilijonų ir draugų.

Rūpesčiu velionies Benedikto Vaitekūno žmonos Vitoldos, su-naus Marijono ir dukters Irenės pastatytas gražus paminklas velionui ir įdėtas tas atvaizdas, kuriame artistas Dėdė Vaitekūnas dažnai pasirodyda

vo Naujienose, kai dalyvau-davo įvairiuose vaidinimuose ir Chicagos Draugijos konteste.

Tame paveikslėlyje, rodos, matai jį gyvą ir lyg lauki kada Dėdė prakalbės ir mumis ir vėl mumis prajuokins visokiais anekdotais, kurių daug buvo atsivežęs iš Europos. Kazys Liutkus, žiūrėdamas į atvaizdą, sako: matau jį kaip mūsų vaidinime prieš keletą metų "Audra Giedroje". Vaitekūnas anuomet lošė Bartašiaus rolę. Jis šimtus rolių lošė ir visose labai puikiai vaidino. Jis buvo nepavaduojamas senosios kartos lietuvių aktorius, kuris per 40 metų darbavosi lietuvių scenoje ir Europoje ir čia Amerikoje.

Tačiau dabar mes tik stovėjome susirinkę ir žiūrėjome į Dėdės Vaitekūno amžinos tėvynės namelį, kuris buvo papuoštas gėlėmis ir su užrašu: Benediktas Vaitekūnas, 1875-1945.

Galima ilgą eilę priskaityti tokių, kurie yra Benedikto Vaitekūno draugai ir šiose kapinėse su kuriais jis teatro dirvoje darbuosi pasišventęs. Dėdė Vaitekūnas dar praėjusių metų kapinių puošimo dienoje vikščiojo ir lankė draugų kapus, apmastydamas jų gyvenimą ir nuveiktus darbus. O šioje dekoracijų dienoje jau mes netematome mūsų scenos vėterano žygiuojančio kantu su kitais.

Jisai beveikdamas, besidarbuodamas, beidamas priėjo gyvenimo vieškelio galą, kur jau nebebuvo galima toliau keliauti, ir čia su kitais šio miesto piliečiais surado amžino poilsio vietą.

Atidengiant paminklą, V. B.

Buy Bonds

BENIGNA LATKOWSKA
MOTINA MRS. HELEN WAITKUS

Mirė birželio 1 dieną, 1:35 val. po pietų, 1945 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimė Lietuvoje, Raseinių mieste.

Amerikoje išgyveno 33 metus.

Paliko nuliūdę: 2 dukters: Helen Waitkus ir jos vyras John ir 2 anūkai: Dr. John (U. S. Army) ir Helen Kriz ir jos vyras George ir jų šeima, ir Bagonila Latkowska; sūnus Walter; brolienė Latkowskienė ir jos šeima; pusbroliis Charles Gineit ir jo šeima; giminičius Paul Daubaris ir šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas namuose 2700 W. 43rd St. VIRginia 3153

Laidotuvės įvyks antradienį, birželio 5 d., 8:30 val. ryto, iš namų į Nekalto Pras. Panelės šv. parap. bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Benignos Latkowskienės giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

2 dukters Zentas, Anūkai ir jų šeimos, Sūnus, Brolienė ir Gimnės.

Laid. Direkt. J. Liulevičius, Tel. LAFayette 3572.

EDWARD ZULLY (ZILEVIČIUS)

Gyveno 7819 So. Green St., telefonas VINeennes 1483

Mirė birželio 1 d., 9:55 val. ryto, 1945 m., sulaukęs 37 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Telšiu apskr. ir parap. Amerikoje išgyveno 18 metų.

Paliko nuliūdę: moteris Angelinė, po tėvais Janulaitė; 3 seserys: Valeria Janush ir švogeris Stanley, Eugenia Markun ir švogeris Walter, ir Sophie Sireviciene ir jų šeimos; 2 broliai: Juozapas ir brolienė Stanislava ir šeima ir Bruno; uošviai Thomas ir Frances Janulis; švogeris Jonas Janulis (U. S. Army); švogerka ir švogeris Anna ir Alberti Aukters ir šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje — motina Anelė, sesuo Yadviga Levanauskienė ir jos šeima ir giminės.

Priklause prie Bridgeporto Namų Savininkų Dr-jos.

Kūnas pašarvotas Mažeikos kopyčioj, 3319 So. Lituania. Laidotuvės įvyks antradienį, birželio 5 d., 8:00 val. ryto iš kopyčios į šv. Jurgio parap. bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Edward Zully giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Moteris, Seserys, Broliai, Uošviai ir švogeris.

Laid. Direkt. Mažeika ir Evanauskas, Tel. YARDS 1138-1139.

a. + a.

POVILAS BALTUTIS

GYVENO 6829 SO. ROCKWELL ST.

Mirė birželio 3 d., 4:00 val. ryto, 1945 m., sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Telšiu apskrityje, Gargždų parap., Užrašos kaime.

Paliko nuliūdę: moteris Paulina po tėvais Rudauskaitė; 2 dukterys Constance ir Angėla; 3 broliai: Aleksandras jo moteris Bernice; Jonas jo moteris Helen ir Edwardas; 2 pussesės: Bronislava Pivaronas ir jos šeima ir Charlet Schicker; 3 pusbroliai: Chester Thompson; John Schicker, jų šeimos ir kunigas Stanislovas Yunker, Springfield, Ill. Mirusio pusbrolio Petro Stibrio šeima. 2 švogeris Emilija Eudeikis, ir Ona Biezis ir jų šeimos ir daug draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas J. F. Eudeikio kopyčioj, 4605 South Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks trečiadienį, birželio 6 d., 8:00 val. ryto iš kopyčios į Gimimo Pan. šv. parap. bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Povilo Baltučio giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Moteris, Dukters, Broliai, Pussesės, Pusbroliai ir švogeris.

Laid. Direkt. J. F. Eudeikis, tel. YARDS 1741.

SVEICARŲ SPAUDA APIE BALTIJOS VALSTYBES

Šveicarijų spauda savo pranešimuose iš Stockholmo rašo apie Maskvos vyriausybės dedamas pastangas, kad į švediją išsigelbėję pabėgėliai iš Pabalčio grįžtų į okupuotuosius kraštus. Laikraščiai pastebi, kad švedų vyriausybė leidusi į Stockholmą atvykusiai sovietų komisijai lankyti Pabalčio pabėgėlių stovyklas, bet komisiją lydis švedų užsienių reikalų ministerijos valdininkas. *Neue Zuercher Zeitung* (3.IV) korespondentas rašo, kad švedų vyriausybė nemainanti versti, kad pabėgėliai išvyktų iš švedijos. *Die Tat* (5.IV) cituoja švedų laikraščius, pasak kurių Pabalčio pabėgėlių likimas sudaręs švedų įstaičoms daug rūpesčių. Švedų komunistų spauda pravardžiuojanti pabėgėlius „fasistais“.

Tenka patirti, kad Prancūzijoje kai kurie pabėgėliai turi pakelti daug vargo, nes sovietai siekia juos išgauti Sovietų Rusijon. Keli lietuviai pabėgėliai buvo padėti į stovyklas kartu su sovietų piliečiais, su kuriais juos norėta prievarta pasiųsti Sovietų Rusijon. Tokion padėtin atsidūrę lietuviai jau yra šaukęsi Amerikos lietuvių pagalbos, prašydami, kad būtų intervenuota atitinkamose įstaiuose.

Basler Nachrichten (12.III) paskelbė vedamąjį straipsnį, pavadinimą „Pabalčio klausimas — Europos klausimas.“ Straipsnyje išsamiai nagrinėjamas Amerikos Jungtinių Valstybių užsienių reikalų valstybės pasakrota Grew pareiškimas, kad Amerikos vyriausybė nepripažįsta Pabalčio okupacijos iš Sovietų Rusijos pusės. Pasak autoriaus, sovietų valdžios pasielgimas su Pabalčio valstybėmis vaizdžiai apibūdina Kremlio nusistatymą visos Europos atžvilgiu. Nors Maskvos vyriausybė stengiasi įtikinti pasaulį, jog ji laikosi pasirašytųjų sutarčių, tačiau ji 1940 metais aiškiai sulaužė sutartis, kurias ji pati privertė Pabaltį pasirašyti. Maskva prievarta išgavo sutikimą įkurdinti savo įgulas Pabaltyje, o po kiek laiko nebesitenkino šiuo smurtu. Jos kariuomenė įsiveržė į Pabalčio valstybes, o jų priešakin buvo pastatyti savo rūšies „Liublino komitetai“. Vėliau suorganizuoti „rinkimai“

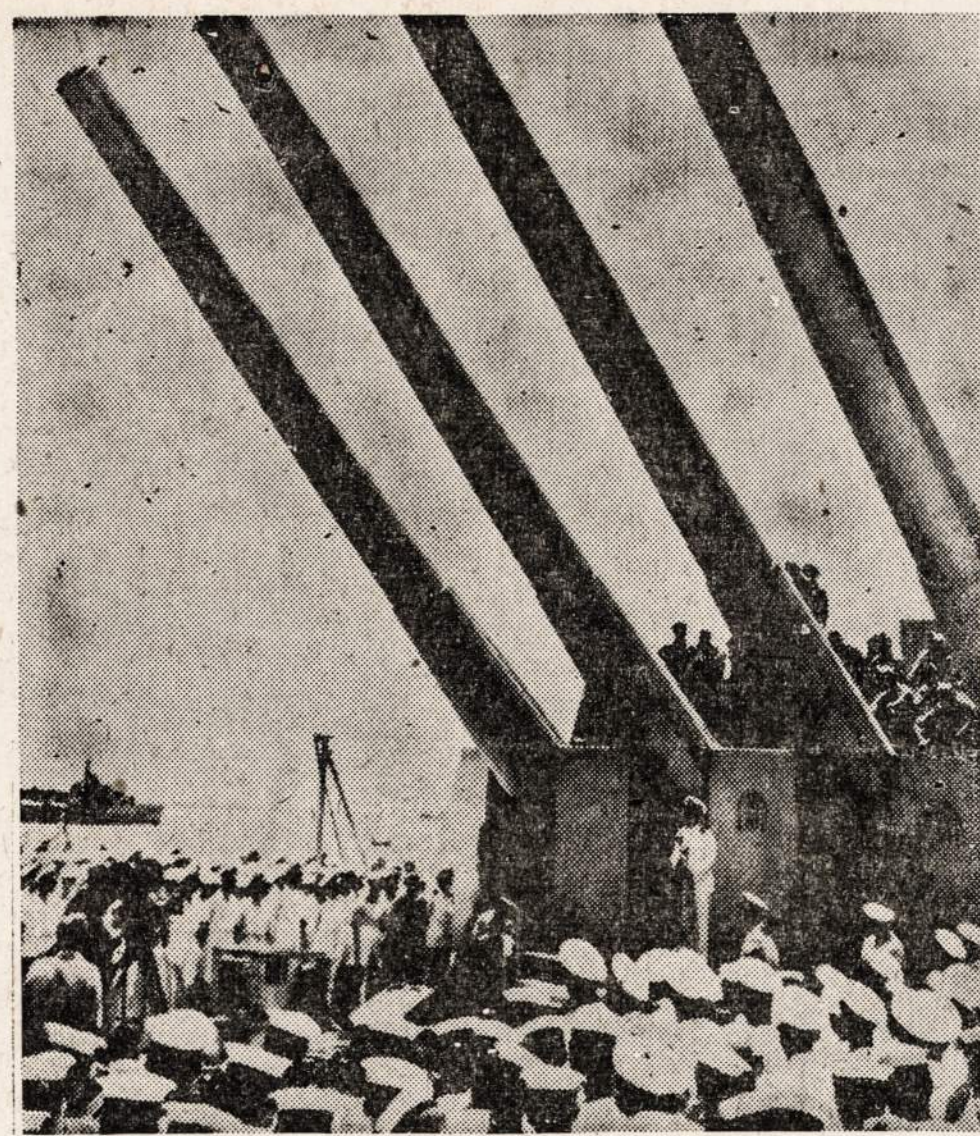
tebuvo paprasta policinė priemonė su iš anksto nustatytais rezultatais.

Grew pareiškimas turi didžiausią reikšmę ne tik Pabalčio valstybėms, bet ir visai Europai. Tuo Amerika dar kartą patvirtino, kad ji nepripažįsta smurto ir visų teritorinių aneksijų, pasiektų smurto priemonėmis. Pabalčio valstybės Grew pareiškime įžiūri aukštą tarptautinę moralę, kurią tegali būti pastoviai paremtas tarptautinis sugyvenimas. Amerika teikia vilčių ne tik Pabalčio valstybėms, bet ir visam pasauliui. Po Grew pareiškimo galima tikėtis, kad Europoje ateis taikos gaidynė, be hegemonijos ir be smurto.

Berno dienraštis *Der Bund* (13.IV) rašo, kad Vatikano sluoksniuose reikiama didžiausio susirūpinimo dėl katalikų likimo Lietuvoje ir Lenkijoje. Pasak laikraščio, turima žinių, kad sovietų įstaičios rengiasi išdeportuoti Sibirą dešimtis tūkstančių lenkų. Toliau laikraštis rašo: „Toks pat likimas gresia dviem milijonams katalikų Lietuvoje.“

Basler Nachrichten (3.IV), užsiminęs apie Amerikos Jungtinių Valstybių pastangas pagerinti katalikų padėtį Sovietų Rusijoje, kreipia dėmesį į liuteronų būklę naujai Rusijos okupuosese kraštuose. Laikraštis spėja, kad dabar sovietų režime gyvena mažiausiai trys milijonai liuteronų, kurių religinės teisės nė kiek neapsaugotos, nors sovietų konstitucija skelbia tikybų laisvę. Laikraštis šaukia Amerikos Jungtinių Valstybių ir Anglijos, kurių vyriausybės turinčios reikalauti, kad liuteronai Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir kituose okupuotuosiuose kraštuose atgautų tikybinių laisvę.

Tribune de Geneve (12.IV) paskelbė ilgą straipsnį apie Pabalčio valstybes: Lietuvą, Latviją ir Estiją. Atpasakojęs Pabalčio tautų istoriją, autorius pastebi, kad tos tautos pereito karo pabaigoje atgavusios laisvę, pasiekė nuostabių laimėjimų. Tačiau dabartinis karas iš naujo sugriovė visą tai, ką jos sukūrė. Iš pradžių Pabaltį okupavo rusai, paskiau vokiečiai, o vėliau vėl atėjo rusai. Pabal-

Laivyno admiralas Chester Nimitz ant anglų didžiojo karo laivo King George V kalba į anglų laivyno pareigūnus. Savo kalboje adm. Nimitz pabrėžė, kad anglų laivynas yra tikrai pageidaujamas Pacifike.

čio tautos jau buvo pakeliui į aukštą kultūrą, kurią yra sukūrę suomia, danai ir švedai. Baigdamas autorius reikiama susirūpinimo, ar tos tautos karo pabaigoje atgaus laisvę, tačiau jų istorija duodanti pagrindo manyti, kad jos vėl galės džiaugtis nepriklausomybe.

Visa eilė šveicarijų laikraščių, tarp jų *Neue Zuercher Zeitung* ir *Die Tat*, persispausdino amerikiečių žurnale *Readers' Digest* įdėtą žurnalisto William L. White straipsnį apie Sovietų Rusiją. Tame straipsnyje amerikiečių žurnalistas, be kita ko, objektyviai atpasakoja, kokių būdu Sovietų Rusija 1939 ir 1940 metais okupavo Pabalčio valstybes. Straipsnyje lygiu būdu atskleidžiama sovietų tariaimų „rinkimų“ technika ir partokojama, jog Maskvos vyriausybė liepė išdeportuoti tūkstančius gyventojų.

Kovo pabaigoje šveicarijoje buvo surengti vad. pilietinio auklėjimo kursai, kurių metu, be kitų, kalbėjo žinomas Zuericho istorikas prof. K. Meyer. Savo paskaitoje profesorius išvedė, jog vokiečių agresija prieš Rusiją privedė prie visos zonos aplink Baltijos jūrą okupacijos iš Maskvos pusės. Hegemonija šioje Europos dalyje betgi neišvengiamai veda prie viešpatavimo visoje Europoje. Jau dabar aiškiai matyti, ko siekia Rusija, būtent, hegemonijos Baltijos jūroje, Dardaneluose ir Viduržemio jūroje per Suezą kanalą. Kai tik Anglija ir Amerika ima varžyti Rusijos hegemoniją Rytų Europoje, Maskva tuoj pat pradeda drumsti Graikijoje ir Prancūzijoje. Laukiama demokratijos pergalė Europoje nėra, pasak profesorius Meyerio, pilna, nes Sovietų Rusija nėra demokratine valstybė. Rusijoje viešpatuoja totalitarinė diktatūra.

Der Bund (7.IV) vedamajame straipsnyje kelia aiškų Atlantio Čarterio dėsnius ir reikalauja, kad jie būtų visur vienodai taikomi gyvenime. Laikraštis sako, kad Sovietų Rusijos valdžia neabejojamai nusidėjusi Čarterio principams, kurie draudžia bet kurias teritorines aneksijas. Atlantio Čarteris, be to, skelbia, jog visoms tautos leidžiama laisvai pasisakyti dėl valdymosi formos, kurią tautos pasirinkt. Pabaltyje šis nuostatas buvo aiškiai sulaužytas.

Zuericho dienraštis *Die Tat* kritikuoja Sovietų Rusijos vyriausybės užsienių politiką ir ypatingai kreipia dėmesį į skelbiamus panslavinčius šūkius. Rusija jau kelis šimtmečius naudojasi panslavinizmu, siekdama išplėsti savo įtaką užsienyje, ypač Balkanuose. Stalinas dabar varo tą pačią politiką, kaip ir Rusijos carai. Rusų politika kelianti aiškų antivokiskų šūkius vien taisy sumeti-

mais, jog ji šiuo momentu norinti įtikti Didžiąjai Britanijai. Šveicarijos socialdemokratų organas *Berner Tagwacht* išveda, kad panslavinizmas tėra įrankis Maskvos politikų rankose. Lygiu būdu kaip carai, taip dabar Kremlius naudojasi panslavinizmu, kuris yra vokiškojo panslavinizmo pamėgdžiojimas.

Basler Nachrichten irgi gvildena rusiškąjį panslavinizmą ir prieina išvadą, kad Maskva visur vedanti rusicizmo politiką.

Bazelio laikraštis *National-Zeitung* (9.III) straipsnyje nagrinėja Sovietų Rusijos užsienių politiką. Laikraštis yra įsitikinęs, kad Suomijos laukia toks pat likimas, kaip ir Pabalčio valstybių. Kitokių pavadinimų sovietai siekia Suomijos aneksijos, kaip tai buvo padaryta ir Pabaltyje.

Tas pats laikraštis kitame numeryje (24.III) rašo, kad Kremlius kiekvieną vadina „profanizacija“, kuris priešinas rusų užmačioms. Nežiūrint viso ko, Jaltos konferencija nepajėgė pašalinti nepasitikėjimo, kuris yra įsiaknėjęs tarp Maskvos iš vienos pusės ir demokratinių valstybių — iš antros pusės. Anglo-saksai ir rusai kalba skirtingomis kalbomis.

Šveicarijų aktorius Paul Pasquier ansamblis inscenizavo rašytojo Milašaus veiklą „Miguel Manara“. Veikalas jau buvo statytas Ženevoje, Lozanoje, Friburge, Neuchatelyje ir kituose šveicarijos miestuose, visur susilaukdamas didelio pasisekimo. Balandžio mėn. ansamblis turi atvykti į Berną, kur „Miguel Manara“ bus rodomas miesto teatre.

Pakeitė 400 metų amžiaus paprotį

MANILA, birž. 1 d. — Filipinų valdžia šiandien įsakė važinėti ir eiti dešiniąja gatvės puse.

Per keturis šimtus metų filipiniečiai važiuojo ir ėjo kairiąja puse, bet šiandien pakeistas šis paprotys.

Amerikos automobiliai pritaikyti važiuoti dešine puse, todėl ir nutarta padaryti pakeitais.

Pirkite tose krantuvėse, kurios garsinasi „NAUJIENOSE“

IŠ SAULĖTOS FLORIDOS

CLEARWATER, Fla. — Aš tariau širdingą aciu „Naujie-noms“ už patarimus, kaip nuvažiuoti į Floridą nepakliuti į sukty agentų pinkles. Reikia tiesą pasakyti, jog Floridoje tokių agentų yra devynios galybės. Jie tik ir laukia naujų aukų. O tų aukų netrūksta, — nuolat iš žieminių atvažiuoja būriai žmonių, kuriuos apskrūs agentai ir bando apstatyti.

Žinoma, negalima sakyti, jog visi nejudomo turto pardavėjai yra tokie, kad jais negalima pasitikėti. Toks teigimas būtų neteisingas. Bet vis dėlto pravartu bus kiekvieną įspėti, kad nuvažiuojus į Floridą akių plotu nederėtų pirkti tai, ką pirmas pasipainiojęs agentas pasiūlo. Daug geriau — kurį laiką pagyventi, pasidairyti bei susipažinti su vietos aplinkybėmis.

Patrauklus Floridos kampelis.

Žiemai praleisti pasirinkome Clearwater. Manėme šalčius ten praleisti, o paskui ir vėl grįžti atgal.

Tačiau žmogus planuoja, o likimas nutarimus daro. Atvažiuavau tik trumpam laikui, bet štai jau praėjo aštuoni mėnesiai, o aš vis dar čia. Dalykas tokis, kad iš amato aš esu kirpėjas (barberis). Nuo pat pirmos atvažiuojimo dienos gavau darbą, ir vis dar tebedirbu.

Gamta labai graži, tad gyven-ti čia malonu ir patogiu, o ypač čia tiems, kurie turi pinigų arba nebologą darbą. Bet kokiam amatininkui (malioriui, virėjui, šiaučiu, kriaučiui, barberiui ir t.t.) darbas čia nėra sunku gauti. Tačiau amato nemokančiam žmogui aš nepatarčiau čia darbo ieškoti, nes dirbtuvų nėra. Reikalingi tik visokios rūšies patarnautojai, kadangi žiemą nemazai čia žmonių suvažiuoja saulės spinduliuose pasikaitinti.

Ir saulutė čia šviečia beveik kas dieną. Štai aš čia, kaip mitojau, 8 mėnesius išgyvenau. Per visą tą laiką turėjome tik devynias tokias dienas, kada saulė visiškai nepasirodė. O šiaip kas dieną saulutė nusišypsuoja, — net ir tokiomis dienomis, kai lietus lyja. Palioj kiek, bet štai žiūrėk, — saulutė ir vėl leidžia savo malonius spindulius.

Man tas labai patinka. Esu tikras, kad tos saulėtės dienos kiekvienam patiktų. Tik pagalvokite, — Naujų metų dieną turėjome 82 laipsnius šilumos. Daugelis tą dieną važiuo maudyti.

Švariausias miestukas.

Clearwater yra laikomas šva-

riausiu Floridos miestuku. Visai galimas daktas, kad jis yra švariausias ir visoje Amerikoje. Kas tik čia sustoja ir kurį laiką pagyvena, tas sutinka, jog tai iš tiesų nepaprastai švarus miestukas.

Kiek man žinoma, lietuvių čia nesiranda. Jei jų būtų, tai man būtų didžiausias malonumas su jais susitikti. Kiekvieną dieną mane galima rasti Sutton Barber Shop, Clewland gatvė.

Geros vietos lietuviams apsigyventi.

Mano manymu, Dunedin miestukas būtų labai gera vieta lietuviams apsigyventi. Miestukas turi labai gerą vandenį, kas Floridoje yra didelė retenybė. Kitas dalykas — tai dabartinis laikas ten plečiai namams statyti palyginti yra pigūs. Įsigijus žemės, po karo nebūs jau labai sunku koks namelis sulipdyti. Namukai čia daugiausia statomi iš cementinių plytų.

Kita paranki vieta yra Safety Harbor. Žemė ten gana pigi, — galėtų susikurti lietuviškas miestelis.

Turėjau progos aplankyti Tarpon Springs. Tame miestuke didelį daugumą gyventojų sudaro graikai. Visur tik ir girdisi graikų kalba, — atrodo, kad būtumei patekęs į Graikiją.

Safety Harbor miestukas turi maždaug 1,000 gyventojų, o Dunedin — 2,500. Jis yra apie 4 mylios į pietus nuo Clearwater. Gera vieta maudyti.

Safety Harbor žinoma savo sanatorija, kur daugiausia atvažiuoja senesnio amžiaus žmonės sustiprinti sveikatą. Ten yra šilto vandens šaltinių, kurie, sakoma, yra labai naudingi sveikatai. Nuo miestelio iki Tampa 22 mylios, o iki St. Petersburg — 8 mylios.

Clearwater ir Dunedin yra prie Clearwater įlankos, kur patogų žuvalti ir maudyti. Oras visada gražus, švarus ir patogus. Senesnio amžiaus žmonės tos vietos tikrai tinka. Va saros metu, kaip žinia, Miami apylinkėse pusėtinai karšta, o apie Clearwater per ištisus metus nei šalčių tenka kentėti, nei kamuotis dėl didelių karščių. Be to, pravartu ir kitas svarbus dalykas paminėti: gyvenimas čia daug pigesnis, negu Miami. Vadinasi, su mažiau grašių galima apsieiti. — K. J. Toshalis

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

JEI JUS KENČIATE NUO ATVIRU KOJŲ ŽAIZDŲ IR ECZEMA, BANDYKIT BOROCYL OINTMENT
Jis suminkština ir turėtų pagelbėti. Skausma, perėjimą ir niežėjimą umai pašalina. Laikykite koją aprištą. Didelis diazas su persinitumu \$1.50. Nuvykite į vaistinę arba siųskite money orderį adresu:
BOROCYL CO., 1200 N. Ashland Av.
CHICAGO 22, ILLINOIS Tel. ARMITAGE 2450

PUIKIAI PERDIRBSIM
JŪSŲ SENĄ KRESLĄ ARBA SETĄ. IŠRODYS KAP NAUJAS. ★ DIDELIS PASIRINKIMAS NAUJŲ RAKANDŲ ★ PATARNAVAINIS GREITAS IR MANDAGUS.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 ROOSEVELT ROAD SEELEY 8760

PASKOLOS ANT MORGICIU — 4% BE KOMIŠINO
TURTAS \$10,000,000.00. ATSARGOS FONDAS \$975,000.00.
STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION
4192 Archer Avenue Telephone Virginia 1141
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai
Phone CANAL 6122
Dr. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPublic 7868
Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas
BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vak.
Trečiądieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10758 S. Michigan Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8.
Ofiso Tel. PULLMAN 1193
Namų Tel. PULLMAN 8277

A. Montvid. M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 iki 3 popiet. 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKININIS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12: 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4 ir 6:30—8:30. Šventadieniais: 11—12

DR. STRIKOLIS
Gdytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. išimant Seredos, Šabatos vakarus ir Nedėlias.
Ofiso Tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEJIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiądieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7889
Namų tel. HEMLOCK 0333

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
Tel. Hemlock 8700. Rez. Pro. 6080
Jei neatsiliepiu, šauk—SEELEY 0434

Dr. Peter J. Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6155 SO. KEDZIE AVE.
VALANDOS:
nuo 2—4 ir nuo 7—9 kasdien.
išskiriant trečią ir sekmadienį.

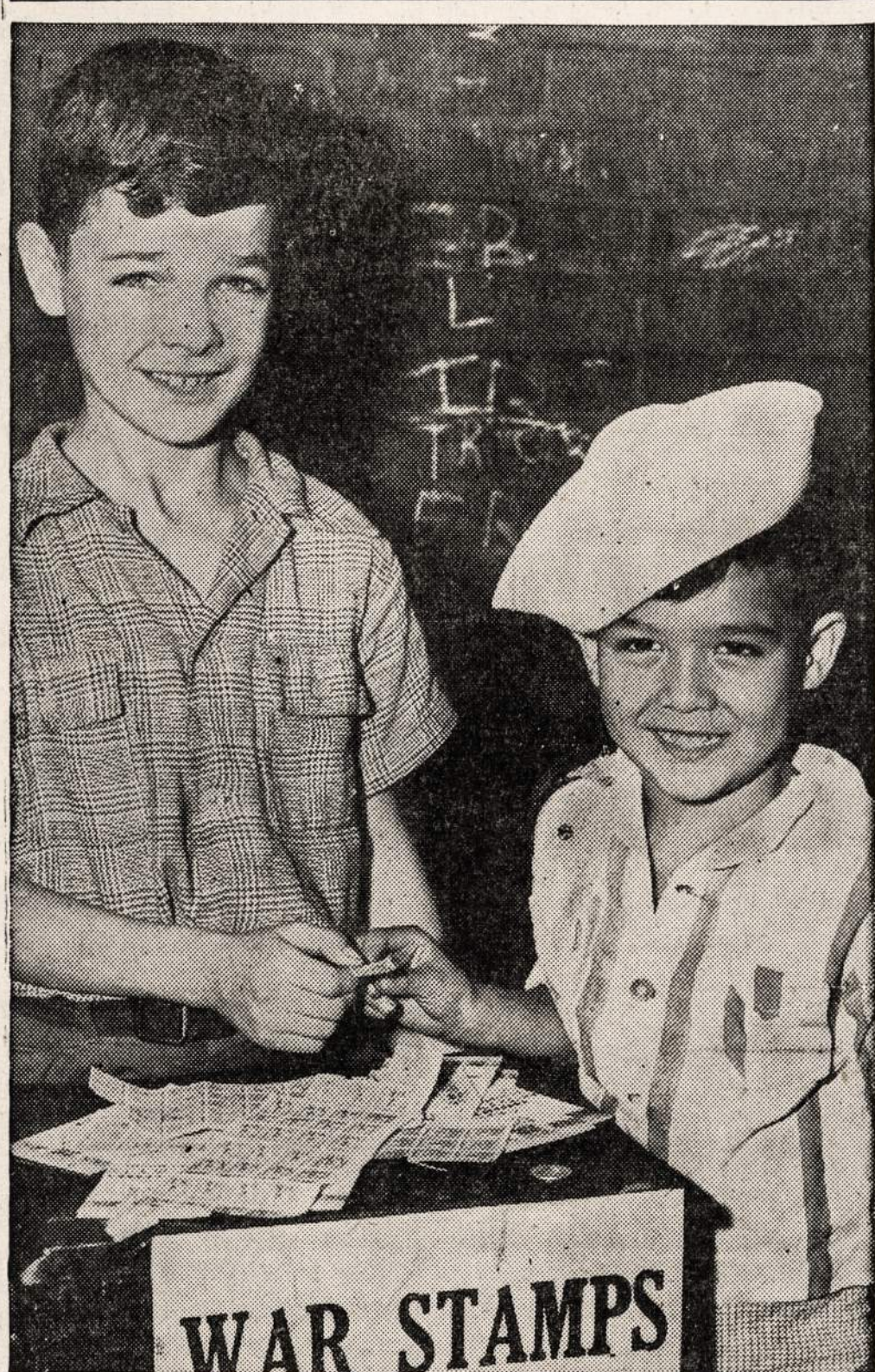
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. REPublic 0054
Jeigu neatsiliepiu — šauk KEDZIE 2868
VALANDOS:
nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakarais. Trečiądienio vakarais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
Naujoji Vietoj
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAUCIAI
DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gera lietuviškas žinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyru ir moterų ir vaikų pagal naujausius metodus. X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1031 W. 18th St. netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonas:
Superior 9454 ar CENTRAL 7464

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 S. Ashland Ave.
(2ros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 0554
Jei neatsiliepiu šaukite—
Res. Tel.: MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmadienį nuo 10 val. iki 12 dieną.

Pat and Tony—Some Combination

These two Manhattanville, New York, youths, make a good team. Jerome Patrick Sullivan, of 521 West 134th Street, on the left, has sold enough War Stamps to Tony Racho, a neighbor, to buy ten War Bonds. And Tony has the War Bonds. Both boys will really "put the heat on" in the Seventh War Loan, they proclaim.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telephone CANal 8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
\$6.00 per year in Canada	
\$8.00 per year outside of Chicago	
\$8.00 per year in Chicago	
3c. per copy.	
Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienam mėnesiui	1.50
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Vieną kopiją	3c
Savietai	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinės Valstybės, ne Chicago:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	1.25
Užsienioose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Naujienuos eina kasdien išskiriant sekmdienius, leidžia Naujienuos Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telefonas CANal 8500. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Lietuvos tremtinių gelbėjimas — opiausias reikalas

„Naujienuos“ paskutiniu laiku gavo labai daug žinių apie Lietuvos tremtinius Vakarų Europoje. Mūsų skaitytojai mato jas kasdien. Joks kitas šaltinis tokių smulkių informacijų iki šiol dar nėra suteikęs.

Bet, kol kas, dar ne viskas galima skelbti. Kol nusistovės santykiai Europoje, daugelis svarbių faktų, liečiančių tuos tremtinius, turės būti laikomi slaptyste.

Tačiau jau šiandien yra viešai žinomas dalykas, kad vien tik santarvininkų kontroliuojamoje Vokietijos dalyje (į rytus nuo upės Elbės) randasi apie 300,000 — iki 350,000 — žmonių iš Lietuvos. Jų tarpe yra visa eilė žymių asmenų, kurių vardus žino ne tik Lietuva, bet ir užsienis. Yra šimtai, jei ne tūkstančiai, Lietuvos profesionalų ir inteligentų.

Kiekvienam turi būt džiaugsmas, kad jie dar išliko gyvi ir yra atsidūrę palyginamo saugumo srityje, kur juos galės pasiekti pagalbos ranka. Bet daugelio jų padėtis yra be galo sunki. Kaip galint greičiau, juos reikia sušelpiti.

Laimė, kad Amerikos lietuviai turi įsteigę **Bendrąjį šalpos fondą**. Teks dar nugalėti įvairūs susisiekimo kėblumai. Tačiau reikia neabejoti, kad keliai bus surasti jiems pagalbai pasiūsti.

Bendras Amerikos Lietuvių Fondas ateinančių sekmdienį turės New Yorke suvažiavimą, ir reikia manyti, kad tremtinių šelpimo reikalas bus svarbiausias punktas jo dienotvarkėje.

Dviem dienom vėliau, irgi New Yorke, susirinks **Amerikos Lietuvių Taryba**. Iš vakaro prieš jos suvažiavimą, kuris prasidės birželio 12 d., turės posėdį kartu su Vykdomojo Komitetu speciali ALT komisija tremtiniams gelbėti.

Baisūs tremtinių vargai

Beveik visi Lietuvos tremtiniai, išimant tik tai sauleje pro-naciškų elementų, buvo griežti hitlerininkų prieštai. Vokiški Lietuvos okupantai juos išvežė į vakarus, kaip žmones, kuriuos yra pavojinga laikyti arti fronto.

Kiti buvo ne tik išgabenti į Vokietiją, bet uždaryti koncentracijos stovyklose, kur jie buvo kankinami ir mariniami badu. Sąjungininkų armijos užtiko lietuvių visose pagarsėjusiose nacių stovyklose: Dachau, Aschwitz (Oswiecim), Buchenwald, Ohrdorf, Stutthof, Oranienburg ir k.

Šitokių baisenybių akiuizdoje yra šlykštu girdėti lietuvių komunistų drabstant purvas tas nacių teroro aukas. Vienas toks raudonas šunsnukis bando Chicago komunistų šlamšte apjuodinti Dr. A. Garmų, kuriam beveik stebuklingai pasisekė išgelbėti savo gyvastį.

Antanas Garmus, buvęs Lietuvos Raudonojo Kryžiaus prezidentas, paprastu irkliniu laiveliu buvo perplaukęs per Baltijos jūrą, bet vokiečių karo laivas pagavo jį arti Švedijos kranto ir naciai jį nugabeno į stovyklą Estijoje ar Latvijoje. Kaip jisai iš tenai ištrūko — ar buvo pačių nacių perkeltas į kitą stovyklą, Vokietijoje — nežinia. Gana to, kad jisai gyvas!

Bet komunistiškais lakudroms pikta, kad Dr. Garmus nėjo batų laižyti bolševikų žvalgybininkams, ir jie lieja ant jo savo tulžį.

Kiti žymūs Lietuvos veikėjai, kuriuos naciai kankino savo baisiose stovyklose, yra Petras Klimas ir Sidzikauskas.

Petras Klimas, buv. Lietuvos ministeris Francūzijoje, pateko į stovyklą dėl to, kad jisai aštriai kritikavo Hitlerio režimą ir Mussolinį. O Sidzikauską (buv. vienu laiku Lietuvos pasiuntinį Berlyne) naciai, matyt, laikė dideliu savo priešu, nes jam teko praleisti net apie 16 mėnesių Oswiecio pragare.

Tačiau, jeigu tie nepermdaujami hitlerizmo prieštai pakliūtų į „laisvę mylinčios“ sovietų valdžios nagus, tai jų likimas būtų ne kiek ne geresnis, kaip kad buvo prie Hitlerio. Stalino NKVD agentai yra tokie pat žiaurūs žmonių kankintojai, kaip nacių „geštapininkai“.

Štai kur pasibaistina „išlaisvintųjų“ centralinės ir

APŽVALGA

BUSIĄS PAKEISTAS VALSTYBĖS SEKRETORIUS

Dabartinis valstybės sekretorius, Edward R. Stettinius Jr., sako, neilgai eisįs savo pareigas. Visas valstybės departamentas bus artimoje ateityje perorganizuotas.

Taip rašo žinomas žurnalistas Walter Lippman iš Washingtono, D. C. Jisai pataria daryti pakeitimus valstybės departamente tuoju, nelaukiant net, iki pasibaigs Jungtinių Tautų Konferencija San Franciscoje.

Lippmano nuomone, dabartiniai valstybės departamento vedėjai esą permenki Amerikos užsienio politikai vairuoti. Jie esą geri ir gabūs techniškai darbininkai. Bet „aukštajai politikai“ vesti reikią žmonių su platesniu patyrimu pasaulio reikaluose, su didesniu istorijos žinojimu ir gilesniu nusimanymu apie tautų santykius.

Velionis prezidentas Rooseveltas pats vedė JAV politiką. Todėl jisai pastatė valstybės departamente priešakyje tokius asmenis, kurie sugebėtų vykdyti ką jisai nusprendžia.

„P. Stettinius“, sako Lippmanas, „buvo parinktas tam, kad jisai žiūrėtų, jogei valstybės departamentas vykdytų nutarimus, kuriuos darys p. Rooseveltas su pagalba Hapkins'o, kaip vyriausiojo savo patarėjo. Valstybės departamento perorganizavimas buvo prarastas, kai Stettinius buvo paskirtas, pasiremiant tam, kad departamentas tikrai vykdytų nustatytą politiką, bet pats politikos krypties nespręs.“

Valstybės sekretorius pasirinko savo padėjėjais p. p. Grew, Dunn, Rockefeller ir kitus panašius asmenis, kurie buvo pasižymėję, kaip geri ir sąžiningi tarnautojai, bet kurie niekuomet nesprendavo „aukštosių politikos“ klausimų ir niekuomet neįsivaizdavo, kad jie esą kompetentingi tokius klausimus spręsti. Valstybės departamentas todėl dabar esąs „kaip armija be generalinio štabo“.

Bet prezidentas Trumanas nenori pamėgdžioti savo pirtako, kuris buvo paėmęs į savo rankas užsienio politikos vedimą. Jisai nori, kad tą politiką vestų valstybės sekretorius. O kadangi p. Stettinius tokioms pareigoms netinkas, tai p. Lippmanas pataria be atidėlio jį pakeisti į kitą vietą kitą žmogų. Kas bus paskirtas, nežinia. Tačiau žurnalistas sako, kad jau esą nutarta sekretorių pakeisti.

PASAULIO ORGANIZACIJOS ČARTERIO KEITIMAS

Jungtinių Tautų Konferencija tarptautinei organizacijai įsteigti dar turės perkasti kelis kietus riestus, pirma negu ji pabaigs savo darbą. Vienas keblus klausimas tai — kaip sustvarkyti tą pasaulio organizaciją, kad ji, laikui bėgant, kai gyvenimas po karo eis į normalias vėžes, galėtų būti keičiama.

Kiekvienos organizacijos konstitucija ilgainiui pasėsta ir ją tenka lopyti pataisomis arba net ir visai perdirbti, kai pakiteja sąlygos, kuriose organizacija veikia. Konstitucija todėl paprastai būna nurodyta, kokių būdu tie pakeitimai gali būti daromi.

Taigi ir San Francisco iškilo šitas klausimas. Kai kurios valstybės pasiūlė, kad į būsimos tarptautinės organizacijos „čarterį“ (konstitucijos dokumentą) būtų idėtas paragrafas apie

„amendmentus“. Bet tam priešinasi sovietų Rusijos delegacija. Kaip visoje eilėje kitų klausimų, taip ir čia, sovietų atstovai užima atžagareivišką poziciją.

Sovietų delegatai (žinoma, pagal instrukcijas iš Maskvos) stoja už tai, kad organizacijos konstitucija būtų nekeičiama. Kokia ji bus priimta San Francisco suvažiavime, tokia ji privalo pasilikti amžinai.

Komisarai Molotovas, beje, jau buvo sutikęs pritarti kitų trijų didžiųjų valstybių sumanymui, kad konstitucijoje būtų numatyta, jogei ateityje ji galėtų būti keičiama. Bet, Molotovui išvažiavus namo, iš Maskvos atėjo naujas įsakymas sovietų delegatams: konstitucijos keičiamumui priešintis.

Už tai, kad konstitucijos keičimas būtų numatytas pačioje konstitucijoje, smarkiausia kovoją Konferencijoje Amerikos delegacijos narys senatorius Vandenberg. Jisai pasiūlė priedą prie konstitucijos, kuris sako, kad „visuotinis seimas privalo turėti galią rekomenduoti būdus taikingu keliu daryti pakeitimus betkuriuoje padėtyje, nežiūrint iš ko ji būtų kilusi, jeigu jai atrodytų, kad ta padėtis gali pakenkti visuotinei gerovei arba draugingiems santykiams tarpe tautų, taip pat ir tokiose padėtyse, kurios susidarys, sulaužius tikslus ir principus, išdėstytus šiame čarteryje“.

Tai labai komplikuotas sakiny, kurio prasmę paprastam žmogui sunku ir suprasti. Pradžioje jisai buvo išreikštas daug aiškesniais žodžiais, bet po ilgų ginčų ir taisyčių jisai pasidarė painius ir ilgas.

Vandenbergo priedas sako, kad būsimos pasaulio organizacijos visuotinis seimas (general assembly) privalo turėti galią daryti pakeitimus. Kame? Betkuriuoje „padėtyje“, kuri atrodytų galinti pakenkti visuotinei gerovei arba draugingiems santykiams tarpe tautų.

Padėtis reiškia daugiau, negu konstitucija. Maskva pajuto, kad čia gali būti paslėptas sumanymas keisti ir taikos sutartis, kurios bus padarytos po šio karo. Sakysime, taikos konferencijoje Rusija atsisako pasitraukti iš Baltijos valstybių, kurias ji neteisėtai pagrobė. Kitos valdžios, gal būt, nenorės dėl to eiti į karą su Rusija. Bet, praėjus kuriam laikui, pasaulio organizacija gaus skundą prieš Rusiją, kad ji lauzo teisingumo ir tautų apsisprendimo principus, kurie yra paskelbti tos organizacijos čarteryje. Kaip tada Rusija galėtų apsiginti prieš viso pasaulio opiniją?

Stalinas to bijo. Štai dėlko jisai liepė savo delegatams San Franciscoj visoms keturioms priešintis sen. Vandenbergo priedui, kurį remia Jungtinės Valstybės, Didžioji Britanija ir Kinija, nepaisydamas to, kad Molotovas jau buvo jam pritęsęs.

Ir taip visą laiką Rusijos diktatorius daro obstrukciją Jungtinių Tautų Konferencijoj. O kitos didžiosios valstybės, norėdamos kaip nors pabaigti tą darbą, dėl kurio suvažiavo į San Francisco 49 tautų atstovai, jam nuolatatos daro nuolatį, paaukodamos „dėl šventos ramybės“ vieną principą po kitą. Kas, pagaliau, iš to viso „appeasement'o“ išeis?

rytinės Europos tautų — ir lietuvių tautos — tragedija. Kokia ateitis laukia tų šimtų tūkstančių lietuvių, kurie yra išblaškyti Europoje?

Aukščiausiojo Teismo teisėjas Robert H. Jackson, kuris teis karo kriminalistus, pareiškė Paryžiuje, jog turės praeiti dar kiek laiko, kol vyriausių karo kriminalistų bylos bus pradėtos nagrinėti.

VL. ANDRIUKAITIS

Kruvina Laisvė

(ROMANAS)

(Tęsinys)

Ta mintis škurenkieniutei suteikė vilties. Neatidėliodama pradėjo rengtis. Išsipaustė, išsipiravo ir po valandos, elegantiška ir graži, jau sėdosi į Akulinos pašauktą tam dideliame įvykiui vežiką.

— Zabalkas! — šūktelėjo vežikui, įsitikinusi, kad po pusvalandžio matysis ir kalbės su Jurgiu.

Vaziuojant per miestą, geležinkelio stoties gatvėje vežikas turėjo sustoti. Gatvė buvo užtvėnta minios. Tylios, kažin ko laukiančios.

— Kas čia? — nekantriai užrankovės patampė vežiką škurenkieniute.

— Germanų laukia, — neskubėdamas atsigrėžė vežikas. — Automobilai iš stoties vaziuos... Iš pat ryto laukia žmonės.

— Germanai? Jau, — suvirpėjo škurenkieniute.

Vyras jai sakė, kad diena po dienos Chersoną gali užimti vokiečiai ar austrai. Nuo jų jis ir pabėgo. Bet škurenkieniute nieku būdu nesitikėjo, kad taip greit užims.

Pirma jos mintis buvo tuoj grįžti namo. Toki barbarai tie germanai. Juk taip daug buvo rašyta apie tai karo metu. Ir jų žiaurumo peveikslėlių žurnaluose ji nekarta matė. Smauglia ir niekina moteris, vaikus durtuavais bado... Tik revoliucijos metu laikraščiai pradėjo rašyti, kad germanai, austrai ir net turkai — tie patys broliai, kapitalizmo ir imperializmo smaugliai. O koki, jie broliai, kad „su postali“ ir kūdikius žudo, moteris gėdina.

Škurenkieniute apsidairė. Laukiančioje minioje pamatė ir daug jaunų moterų.

— Et, Germanų glėbesčiavimo laukia, paleistuvės, — pamanė apie moteris, bet ir pati pasiliko laukti.

Sumokėjo vežikui ir prasiškvėrė į pirmąsias laukiančiųjų eiles, ties pat gatvės grindiniu.

— Kur, motul, taip lėdi? Nepabėgs germanai, nebijok, — išsišiepė prieš ją kažin kokio pusbernio pūkuotas veidas.

— Tai, buržuje. Išsipaustė mat, — pritarė kitas balsas. — Bėk, bėk, draugai ir išvaduotojai atvažiuoja. O tai būtų tau tas plunksnas nupešioje...

Škurenkieniute šaukiančiu savo puošnumu iš tikrųjų skyrėsi minioje. Apšaidriusi, ji tuoj pabėgė. Tačiau nenusiminė. Net pakėlė plunksnuotą skrybėlę papuoštą galva, kokietaiškai pasiremė skėčio rankena.

Bet minia apie škurenkieniute užmiršo.

— Vaziuoja! — pralėkė daugelio lūpmis žodis, ir visų dėmesys nukrypo į stoties pusę, kur tratėjo nelygiu gatvės grindiniu besiantinčių vokiečių broniruotų automobilių ratai.

Daug kas žegnojosi, dūsavo. — Viešpatie! — šnibždėjo seniai: — Nėra tėvelio caro, nė

— Viešpatie! — užjausdama sušuko škurenkieniute ir net suplojo rankomis. — O kaip kūdikis?

— Vakar palaidojom... — nuėjo, akis Piskūnas, nežinia ką — džiaugsmą ar ašaras slėpdamas.

Škurenkieniute tuoj nubėgo į miegamąjį, kur sulysusi, balta gulėjo Marfuša. Prisėdo prie jos ir ilgai abidvi šnibždėjo apie savo moteriškus vargus. Piskūnas dabar apsisukęs, apsisvarinęs, net, rodosi, pajauinęs vaikštinėjo čia pat, kartas nuo karto įsprausdamas ir savo žodį. (Bus daugiau)

KORESPONDENCIJOS

Philadelphia, Pa.

RESOLUTION

unanimously adopted by the Philadelphia Branch of The American Lithuanian Council on the occasion of the celebration of the twenty-fifth Anniversary of Lithuanian National Assembly held at St. George's Auditorium, Salmon & Venango Sts., Philadelphia, Pa. on May 20, 1945.

WHEREAS the Government of the United States of America continues to recognize the sovereignty of the Republic of Lithuania; and

WHEREAS all successive declarations by the United Nations beginning with the Declaration at Moscow as well as Teheran and Yalta repeatedly reaffirm the principles of the Atlantic Charter; and

WHEREAS it is a well known policy of these United States, to intercede in the saving of human lives and the alleviation of the suffering of peoples being liberated from all oppression,

NOW, therefore be it is hereby resolved that the Philadelphia Branch of The American Lithuanian Council urgently appeals to our Government, pending the re-establishment of National Representative Government of the Republic of Lithuania and without prejudice to the sovereign rights of the people of Lithuania, to intercede now with the Government of the Soviet Union.

1) That repatriation of Lithuanian refugees and deportees from territories occupied by the Armed Forces of the United States and the United Kingdom to territories occupied by the Soviet Union be immediately stopped;

2) That the military occupation of the territory of the Republic of Lithuania be placed under the supervision of the Inter-Allied Control Body;

3) That the soviet administration in Occupied Lithuania proceed in accordance with international law and the rules of warfare;

4) That the citizens of Lithuania who were deported to the U.S.S.R. in 1940 and 1941 be released and permitted to return home;

5) That the American Relief Agencies be given full facilities to extend relief to the inhabitants of Lithuania, and, pending their return home, also to the Lithuanian deportees in the Soviet Union.

At the same time, we solemnly protest against the reported reign of terror inaugurated by the Soviet Administration in Lithuania, more particularly against bloody reprisals, the confiscation of private property, the deportation of its citizens, the suppression of their religious freedom and their individual human rights, and herewith again appeal to the Government of the United States to intervene and to protect their rights at this time.

IŠ LAKE ZURICH SUVALKIEČIŲ DRAUG. SUSIRINKIMAN

Vėl gavus progą patraukiau į Chicago su savo draugais iš čia tiesiai į Milwaukee ave., kur yra įprastos krautuvės pirkiniams. Gerai pasivaikščiojus po krautuves, žinoma, praalksti žmogus. Nutarėm gerai papiepti, bet pasirodė, kad Chicagoje nėra taip lengva susirasti valgyklą. Matyti, pirmadieniais gal pusė restoranų uždaryta. Vos ne vos susiradom žmonišką valgyklą, bet valgių mėsos, išskiriant spėribus su kopūstais, nieko geresnio nesimaitė — nė steiko, nė vištienos. Pamislėjau sau: tai mes vistiek laimingi mažuose miestuose gyvendami, turime visko, ko tik širdis trokšta — steiko, vištienos, antienos ir t. t.

Iš Northsайдės patraukiau į Southsайдę, pas savo mylimą Marytę C. ir jos motiną K. Čia buvau puikiai priimta ir net apdovanota Marytės ir Dorthy. Po visų pasikalbėjimų vyko į susirinkimą. Pasimatėm su p. p. Rudauskais, kurie neseniai palaidojo savo mylimą sūnų Kazimierą, žuvusį lėktuvo katastrofoje, Gaila jaunolio.

Prisimenu jį kuomet jis puikiai šokdavo V. Belajaus grupėje. Išreikšiau jo tėvams užuojautą.

Per metus laiko pirmutiniam suvalkiečių susirinkime. Kiek čia smagumo, visi suvalkiečiai esame pasilgę vieni kitų. Kiek gavau bukių, tai nesuskaityčiau.

Susirinkimui prasidėjus, pamaciau vėl visą senąją valdybą, kaip ir 1944 metais. Susirinkimas buvo labai tvarkus, nariai visi puikiai užsilaikė, tiesiog malonu buvo apsilankyti. Buvo svarstoma gana rimti klausimai, k. t. pirkimas valdžios bono 7 pasakos, ir nutarta nupirkti boną už \$100. Taipgi buvo įdomūs raportai delegatų iš C. L. T. konferencijos. Man buvo labai įdomu tas raportas išgirsti. Taipgi girdėjosi raportai komisijos rengimui pikniko, rodos, liepos pirmą dieną. Būtų labai linksma, kad galėčiau atvažiuoti pabaliavoti pas suvalkiečius jų linksmoje gegužinėje.

Po susirinkimo visi nariai susimetė po keletą centų pasi-vaishinti; vaishino visi ir mane kartu. Suvalkiečiai, aš labai dėkinga visiems už jūsų vaishes ir draugiškumą man išreikštą; visi tokie draugiški, malonus. Aš, kiek galėsiu, visuomet būsiu su jumis.

Besisvečiuojant pas Suvalkiečius ir pamiršau, kad jau po dvylikos nakties, o mano autobusas tik į keletą minučių jau išvažiuoja į Lake Zurich. Marytė greitai surado mano gerą draugą su automobiliu, kuris į kelias minutes mane pristatė į busų stotį, ir vos pavijus savo autobusą ramiai grįžau į Lake Zurich. Čia važiuojant nakties laiku tikrai puiku, o dar yra puikiau pasvajoti apie tos dienos malonius susitikimus.

Kaip atrodo, greitoje ateityje gal ir pas mus daugiau suvalkiečių apsigyvens. Čia yra gerų progų nusipirkti gražius namus visai prie ežero ar kiek toliau. Vienas chicagietis, lenkas parduoda savo vasarnamį, kur galima gyventi ir žiemą, ir gana prieinama kaina. Būtų malonu, kad lietuvių čia apsigyventų daugiau.

Onutė iš Lake Zurich

Neurenberg, Vokietija. — Iš kairės į dešinę: Lt. Col. Kenneth L. Ware, Lt. John J. Tomlinac, T/Sgt. Russell Dunham, S/Sgt. Lucian Adams ir Pvt. Wilbur Ross, kurie Zeppelin stadione buvo apdovanoti Kongresiniais garbės medaliais. Medalius jiems įteikė Lt. Gen. Alexander Patch.

Kareivių Laiškai

LAIŠKĄ GAVO P-LĖ HELEN
MASYK CHICAGOJE

Rašo brolis, Lt. (j.g.) A. Masyk

Hello Helen:

Jau dvi ar tris savaites negavome jokių laiškų. Gal būt, kad šiame sustojime gausime kai ką. Tiesą pasakius, aš turėčiau gauti nemažai laiškų.

Mes sugrįžome dabar kur klimatas yra karštas, bet aplinka normali. Pirmiau oras buvo šaltas, bet mūsų veikla buvo karšta. Bomba prasilenkė su mūsų laivu tik apie 30 pėdų — vienas asmuo buvo sužeistas. Mačiau japonų sauzudį lėktuvo varuotoją padarant šokių tokių nuostolių — kiti jų lėktuvai buvo nušauti, o šitas tiksliai sudaužė savo lėktuvą ir pats žuvo.

Mums tenka dirbti ofiso darbas ir vėl, ir kol kas aš imu dalykus lengvai. Pradžioje vėl praktikuoti su benu. Turiu naują bubnuotoją, francūzų triubytoją ir naują dainininką. Mes užsakėme tenorą sax, triubą ir baso smulką, ir tikimės juos gauti už mėnesio laiko ar kiek vėliau.

Mano svoris vėl pasiekė 150 svarų, o tai reiškia du svarus daugiau, negu turėjau kai laivynan įstojau. Keletą dienų, kai mes buvome šaltesniame klimato, valgiau itin stipriai, tačiau

dabar sugrįžome į šiltesnę aplinką ir nesinori daug valgyti.

Nebesugalvoju ką daugiau rašyti, taigi užbaigsiu. Turiu vilgti, kad visi namie yra sveiki ir kad mano automobilį parduos kol dar kainos yra aukštos.

— Kaip visuomet, Al.

Jonas Spitlis apleido biznį

Per pastaruosius 19 metų Jonas Spitlis buvo savininkas Archer & California Super Service Inc. savininkas, bet šiomis dienomis jis perleido biznį į kitų rankas, būtent Albert ir Ann Kueltzo.

Reikia žymėti, kad Mrs. Ann Kueltzo yra tikra sesuo visiems gerai pažįstamo Dr. Stanley Jacobs, kuris šiuo laiku tarnauja US Navy ir turi leitenanto rangą.

Naujasis biznierių, Albert Kueltzo, ir jo žmona Ann žada visiems kostumeriams taip jau maloniai ir rūpestingai patarnauti, kaip ir Jonas Spitlis. Vieta ir telefonas tas pats: 4050 Archer Ave., tel. VIRginia 2121.

Ką veiks Jonas ir Bessie Spitliai, apie tai pranešiu vėliau. Greičiausiai, kad jie pasiims ilgas atstogas, nes po tokio ilgo buvimo biznyje jaučiasi gana pavargę. Jų namų telefonas yra Lafayette 4189.

— Steponas Narkis.

PIRKITE KARO BONUS

Prof. K. Pakštas Chicagoje

Šeštadienį atvyko Chicagoje prof. Kazys Pakštas, kuris dirba Bendrajame Amerikos Lietuvių Fonde (BALF), kaip manadžerio padėjėjas ir spaudos direktorius. Jisai čia ketina pabūti keletą dienų ir rytoj pasakys kalbą viešame mitinge, kurį šaukia lietuvių fondo Chicago apskrities valdyba.

Prakalbos įvyks Chicagoje Lietuvių Auditorijoje, 3133 South Halsted St. Pradžia 7:30 val. vakaro.

Geriamas svečias turi daug ką naujo papasakoti apie Lietuvos žmones, išgyvenusius sunkius karo metus, ir apie Lietuvos tremtinius Europoje. Visi yra kviečiami ateiti pasiklausyti.

Trafiko Nelaimėse Cook Kauntėje Žuvo 62 Asmenys

Cook kauntės koroneris Brodie paskelbė, kad gegužės mėnesį šių metų Cook kauntėje, trafiko nelaimėse žuvo 62 asmenys. Iš to skaičiaus Chicagoje žuvo 50 asmenų, o jos priemiesčiuose 12. Viso nuo pradžios metų iki gegužės pabaigos trafiko nelaimėse šįmet žuvo 224 žmonės.

Kai dėl trafiko nelaimių užsibaigusį mirtimi gegužės mėnesį, tai šįmet tokių nelaimių Cook kauntėje buvo kone dvigubai daugiau, negu tą patį mėnesį pernai. Mat, gegužės mėnesį pernai trafiko nelaimėse Cook kauntėje žuvo tik 34 asmenys.

**PASKOLOS
DAROMOS**
ant Pirmų Morgičių
už pigesnį nuosimant — be komišono
PAS

MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Assn. of Chicago

2202 WEST CERMAK ROAD

Telefonas CANAL 8887

BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas.

MOTERIAL, KARO BONŲ
BRIGADOS GENEROLUI,
ITEIKIAMOS KETURIOS
ZVAIGZDĖS

WASHINGTON. — Iždo Departamento pranešimu, Miami, Florida gali pasigirti Mėlynosios Zvaigždės Brigados pirmojo savanorių karo bonų platinimo Septintoje Karo Paskoloje keturių zvaigždžių generolu. Generolas yra ponis Samuel T. Sapiro, iš Miami Beach, atstovaujanti Miami Hadassah Ordeną, kuri prieš oficialią Septintosios Karo Paskolos pradžią gegužės 15 d., buvo išplatinusi bonų 215 asmenų už 27 tūkstančius ir 500 dolerių E. bonais ir už 5000 dolerių G bonais, vidutiniai už 151 dolerį.

Poniai Sapiro insignijas įteikė ponis Omar N. Bradley, žmona keturių zvaigždžių generolo, vadovaujančio dvylikajam pulkui, galingai žygiuojančiam Vokietijos laukais. Ponia Bradley taip pat apdovanojo penkis leitenantus-generolus, pardavusius šimtą bonų šimtui žmonių trijų zvaigždžių laipsniu. (OWI)

ASTHMA

REIKALAUKIT DOVANAI
SIULOMO BANDYMO
JEI JUS KENČIATE NUO BRONCHIAL ASTHMA PAROXYSMS,
nuo kosulio, uždusimo — rašykite tuojau reikalaudami Be Riziko, Be Išlaidų Siulomo Bandyimo. Atsiliepmat nuo "neišgydomų" ligonių pagaidujami. NACOR, 992-B, State Life Bldg., Indianapolis 4, Ind.

EXTRA! EXTRA!
Permainytas vardas ir
adresas.
**MONARCH
LIQUOR**
Lietuviškas Žydukas
Nathan 3529 S. HALSTED ST.
Kanter Phone YARDS 6054

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 26 metų praktikavimas
jūsų garantavimas
Optometrical Akų Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo
svajimo arba aptenimo, nervuo-
tumo, skaudama akių karštį, atitai-
so trumparegystę ir toliaregystę.
Prirengia teisingai akinius. Visuose
atsitikimuose egzaminavimas da-
romas su elektra, parodančia ma-
žiausią klaidą. Speciali atida at-
kreipia į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 val.
vakaro. Serdomis uždaryta, o Ne-
dėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaiso
mės be akinų. Kainos pigiau kaip
pirma.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinus
Kreivas Akis
Ištaiso
Ofisas ir Akių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

VYTAUTAS TARUTIS

Insurance Broker

Licensed by Illinois State
Department of Insurance
3133 So. Halsted St.
Telephone VICTORY 0635

MARY PAGOIS

Geros rūšies degtinė, vynas, alus
visados ir mandagus patarnavimas.
Tel. VICTORY 6631
3267 SO. HALSTED ST.

Antanas Brazauskas

ATIDAROM TAVERN BIZNį
Visados geros rūšies degtinė, vynas
Schlitz alus, malonus patarnavimas
Tel. REPUBLIC 9897
2853 West 63rd St.

Charles Dargis

Liquor Krautuvė ir Taverna.
Visados didelis pasirinkimas geros
rūšies degtinės, vyno, alaus tiesiai
iš bakos.
Tel. PROSPECT 9431.
2555 W. 71st Street

WALTER KAVALIAUSKAS

Perėjome į naują vietą Tavern ir
svetainės biznį. Visados didelis pa-
sirikimas degtinės, vyno ir alaus.
Tel. VIRginia 0903.
4535 SO. ROCKWELL ST.

REMKITE TUOS, KURIE
GARSINASI
"NAUJIENOSE"

ŽEMAITĖ

ŽEMAITĖ IR JABLONSKIS

ZYMANTIENĖ PRADĖDA RASYTI.

Povilo Višinskio parvežami spausdiniai Žymantienei atidengė naują pasaulį. Jie neišgelbėjo jos iš kaimo vargų, neištraukė iš Užventės purvyno, bet davė progos žvilgtelėti į tolimesnius pasviečius ir, tuo pačiu, užmiršti kasdieninę realybę.

Pradžioje Žymantienei labiausiai įdoma-vo slaptai leidžiamų spausdinių turinys, bet vėliau ji pradėjo teirautis ir apie tų raštų autorius bei gamintojus. Informacijos apie to meto lietuviškus laikraštinius ir spaudos platintojus yra dar įdomesnės, negu tie patys laikraščiai.

Višinskis, matydamas kaimo moters nuosirdumą, nieko nuo jos neslėpė. Jis jai išpasakojė ne tik tai, kas lietuviškų raštų redaktorių džiaugsmas, bet išdėstė ir svarbiausias jų bėdas. Ji buvo informuota apie nuolatinių pinigų stoką, apie atsidavusių platintojų nesimą, apie žiaurų caro policijos persekiojimą, apie nežmonišką kančiomis ir teismus ir, pagaliau, apie didžiausią bendradarbių stoką. Kiekvieną Višinskio papasakotą smulkmeną Žymantiene širdin dėjo, ir ryžosi padėti platinti spausdintą žodį.

Ušnėnų kaime Žymantiene buvo vienintelė moterimi, kuri mokėjo skaityti ir rašyti. Šiandien rašyti mokanti moteris — ne naujiena; šandien žmonės stebisi, jei-gu suranda linginę, kuri rašyti neišmoko. Taip, tinginė, nes už pradžios mokslo šiandien mokėti nereikia. Bet praeito šimt-

mečio viduryje lietuviškame kaime rašyti mokanti moteris buvo didelė retenybė.

Žymantiene mokinosi iš bemokslio tėvo ir tetos "daraktorkos", jokios mokyklos nelankė, pagrindinių rašymo taisyklių nežinojo, bet tarėsi labai gerai mokanti rašyti. Ušnėnuose ji buvo pati mokyčiausioji, kodėl ji negalinti būti lietuvių spaudos bendradarbė?

PIRMOJI APYSAKA

1894 metais ji parašė ilgą kaimo gyvenimo apysaką ir įdavė Višinskiui, kad atiduotų spaudos reikalais besirūpinantiems Lietuvos veikėjams. Višinskis atidavė josios apysaką Gabrieliui Petkevičiui, o iš jos ji pateko į Jono Jablonskio rankas, kuris taisydavo kai kuriuos nelegaliai leidžiamus lietuviškus raštus.

Jablonskis aiškiai matė, jog tai buvo beraštės darbas, bet Žymantiene plunksnoje jis tuojau pastebėjo "rašytojos gyslelę." Sakiniai buvo gramzdiški, bet jais buvo reikiama gražūs jausmai; aprašinėjami paprasti kaimo įvykiai, bet vartojami turtingi žodžiai. Jablonskis nenumetė bemokslės darbo į gurbą, bet ji įtaisė, perrašė ir pasiūlė atspausdinti.

Sekanciais metais, kai Povilas Višinskis parvažiuo atostogoms iš universiteto, jis parvežė į Ušnėnus pirmą lietuvišką kalendorių su atspausdinta Žymantiene apysaka. Išistus metus ji laukė, bet kiek džiaugsmo buvo jai ir visai jos šeimynai, kai

ZEMAITĖ IR JABLONSKIS

motinos spausdintas žodis gulėjo prieš juos ant stalo!

Žymantiene skaitė savo apysaką, ir pati jos beveik nepažino. Ne tik pati apysaka, bet ir jos sakiniai žymiai sutrumpinti; vietomis jie ir kelis sukapoti. Višinskiui ji įteikė "Piršlybas", o jos, piršlių išistus metus vežiojamos, namo sugrįžo "Rudens vakaras". Žymantiene savo apysakos nieku nepasirašė, o čia ne tik pati apysakai duota kitas vardas, bet ir autorė pakrikštyta.

Ukino, kad jos rašiniuose galima viską suprasti ir be didelio mokslo; ir kas svarbiausia, jis patyrė, jog atsirado rašytoja, kuri ryžosi atvaizduoti tikrą lietuviško kaimo gyvenimą.

JABLONSKIS APLANKO ŽEMAITĖ.

Višinskio nuopelnas yra didelis, įtraukiant Žemaitę į praeito šimtmečio pabaigos visuomenės veikėjų būrelį, bet ne mažiau pasidarbavo ir Jonas Jablonskis, ku-

ris turėjo kantrybės peržiūrėti visus josios darbus, ištaisyti juos ir paruošti spaudai.

Šio šimtmečio pradžioje kai kurie mokslus baigę lietuviai, — jie, matyt, buvo Rusijoje paplitusio obalsio "eiti į laudį" sužavėti, arba norėjo geriau pažinti gimtinį savo kraštą, — panaudodavo vasaros atostogas ekskursijoms po kraštą. Jie apvažiudavo ne tikrai įdomesnes Lietuvos vietas, bet stengdavosi pasimatyti su labiau pasižymėjusiais provincijos žmonėmis.

Jablonskis buvo vienas tų inteligentų, kuris vasaros atstogas praleisdavo lietuviškoje provincijoje. Jau tuo metu jis rinko medžiagą lietuvių kalbos gramatikai, didino savo ir taip turtingą kalbos bagažą.

Jablonskis buvo vienas pirmųjų, kuris rado reikalo nuvykti į Ušnėnus ir pasimatyti su Žemaitė. Jablonskis Žemaitę vertino brangiau, negu kiti švietusoliai, nes josios rašiniuose, be paprasto literatūros grožio, jis rasdavo didžiausią naujų žodžių šaltinį.

Jablonskiui buvo malonu susitikti autorę, kuri jam tiek daug darbo duodavo netaisytas savo rašiniams, bet galime išivaizduoti, kiek džiaugsmo ir naudos šis vizitas atnešė pačiai Žemaitėi. Jablonskis atsilankymas, reikia manyti, buvo labai naudingas pačiai Žemaitėi, nes jis, būdamas mokytoju, jai davė daug naudingų patarimų mokslo žinių papildyti ir naujai planuojamiems rašiniams tvarkyti.

Užsieniuose užmegztą Jablonskio ir Žemaitės draugystę tikrai mirtis nutraukė.

— M. Gudelis.

(Bus daugiau)

CHICAGOS ŽINIOS

ŠIANDIEN RINKIMAI IR BALSAVIMAI

Šiandien, birželio 4-tą, balsavimai. Bus renkami Superior ir Circuit teismų teisėjai Cook kaunteje ir Chicagoje.

Šiandien taipgi piliečiai ir pietės balsuotojai turės progą pasisakyti keliais kitais svarbiais klausimais.

Tarp šitų klausimų yra išleidimas bėgusių įvairiems miesto reikalams — Chicago parkams, miesto garažams, miesto inventoriumui ir kitiems, taipgi lūšnų valymui, konstrukcijai naujo miesto Chicagoje, policijos ir ugniagesių naujoms stotims.

Be to, prašoma užgirti pataisą prie Muncipalinio Teismo akto, leidžiančią pakelti algas Muncipalinio Teismo klerkams ir beilifams.

Taipgi balsuotojai turės progą pasisakyti, ar jie užgria planą paimti Chicago transito linijas visuomenės nuosavybėn ir operuoti jas kaip visuomenės nuosavybę.

Bendrai numatoma, kad mažai balsų šiandien bus paduota. Tai busių politikierių balsavimai, kurie turi klausyti partijų masinų. Plačiuoju visuomenė, atrodo, mažai įdomaujanti šiais balsavimais.

Kai dėl teisėjų rinkimo, tai yra sudarytas koalicioninis respublikonų ir demokratų sąrašas ir iš anksto pranašaujama, kad koalicionios kandidatai laimės rinkimus.

Pranašauja šiltesnį Orą

Sekmadienį oro biuras pranašavo, kad kaip šiandien ir antradienį oras busių giedras ir šiltesnis, negu buvo praėjusią savaitę.

Ypatingai fermeriams tai yra gera žinia, nes jie buvo pasilikę su sėja ir sodinimu apie porą savaitę.

I šiaurę nuo Chicago padėtis ukiuose atrodė dar prastesnė. Wisconsin šiaurinėje dalyje pasnigo. Temperatūra čia nukrito iki užšalimo punkto. Jie sako, kad praėjusio šeštadienio diena ten buvo šalčiausia 2 diena birželio per 33 metus.

Gaisras Sunaikino Mokyklos Trobesį

Anksti šeštadienio rytą gaisras sunaikino Highland Park aukštesnės mokyklos atletikos trobesį. Žalos turtui ugnis padarė apie \$20,000.

Sugrąžins Permokėtus Taksus

Cook kauntės, išdininkas Victor L. Schlaeger paskelbė, kad 42,000 taksų mokėtojų gaus balansą permokėtų taksų. Jie yra tokie mokėtojai, kurie negavo 1943 metų permokėjimo su pirma taksų bilų dalimi. Taigi permokėjimas bus sugrąžintas, sumažinus antros metų dalies bilas.

FENDER BENDERS

Pull Over...

DON'T STICK YOUR NECK OUT!

NATIONAL SAFETY COUNCIL

Skerdyklų Darbininkams Pakels Algas

United Packinghouse Workers of America unijos prezidentas Lewis J. Clark paskelbė, kad 25,000-am skerdyklų darbininkų Chicagoje bus pakeltos algos. Vidutiniškas pakėlimas sieks 6 centus valandai arba \$2.16 centų už 36 valandų darbo savaitę. Visoj šaly šita sutartis palies apie 100,000 skerdyklų darbininkų.

Ilgą laiką ėjo derybos dėl kalbamo reikalavimo. Taigi darbininkai gaus ir vadinamų užvilktų algų (retroactive).

Pistolietai Išsišovė, Mergaitė Žuvo

Pp. Richard D. Linville, 9656 So. Emerald avenue, turėjo praėjusį šeštadienį išvykti iš namų. Namie paliko jį trys mažai vaikai. O vaikus prižiūrėti jie paprašė dvi kaimynų mergaites, būtent Dorothy Nordmark 14 metų ir Jeanette Le Ruz 14 metų.

Yra žinoma, kad šitokio amžiaus vaikai mėgia apžiūrėti ginklus ir žaisti su jais. Pasirodė, kad ir kalbamos mergaitės užtikio pistolieta Linville namuose. Pistolieta buvo trys kulkos.

Jeanette norėjo išsauti pistolieta pro langą. Dorothy buvo priešinga draugės sumanymui. Ji mėgino atimti ginklą iš Jeanettės. Joms dviems susikibus dėl ginklo, pistolieta išsišovė ir sužeidė Jeanettę į krūtinę. Mergaitė beveik tuojau mirė.

Pašovė Lenkų Susivienijimo Pereigūną

Generalinis Lenkų Susivienijimo Amerikoj sekretorius Albin Szczerbowski, 61 metų, turi rakandų krautuvę Chicagoje adresu 2427 No. Central ave. Praėjusį šeštadienį jį čia pašovė ir lengvai sužeidė į ranką kitas lenkas. Policijos apklausinėjamas, Szczerbowski paaiškino, kad jį pašovė kitas lenkas dėl morgičiaus.

Dalykas toks, kad depresijos laikais lenkų susivienijimas buvo davęs daug pinigų ant morgičių. Laikams gerėjant daugelis morgičius išmokojo arba išmoka, bet šis lenkas, kuris pašovė Szczerbowski, jautėsi nusiskriaustas ir mėgino atkeršyti už forklozavimą jo morgičiaus.

Rekordinis Lėktuvų Pasažierių Skaičius

Per pirmuosius šių metų penkis mėnesius skaičius atvykusių lėktuvais į Chicago išskridusių iš Chicago pasażierių pasiekė 462,569. Tai yra skaitlinės padidėjimas 62.7 palyginus su tuo pačiu laikotarpiu pernai metų.

Apiplėšė Mėsos Krautuvę

Du žmonės įėjo į mėsos krautuvę adresu 9143 Houston avenue. Jie pasisakė esą Federal Bureau of Investigation agentai ir nori patikrinti racionavimo punktus.

Ilgai betgi jie nelošė valdžios agentų roles. Jie padarė holdapą krautuvei. Pasiėmė \$900 pinigų ir išsinešė iš krautuvės 15,000 mėlynų racionavimo punktų ir 5,000 raundonų punktų.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

AUTOS—TRUCKS—WANTED

Reikia Automobilų ir Trukų
MOKESIME AUGSČIAUSIA KAINĄ už jūsų karą, neatsižvelgiant į jo senumą arba stovį. Pašaukite: SAGinaw 4884. Mes paimsime.

FURNISHED ROOMS—TO RENT

Gyvenimui Kambariai
RENDON DIDELIS fornišiuotas kambarys. Gali vartoti ir didelius porčius. Galima ir valgi virtis. 2903 South Normal 3 lubos užpakaly.

RACIONAVIMO KALENDORIUS

Mėsai ir riebalams raudonos stemplos E2-J2 geros iki birželio 30 d. Stemplos K2-P2 geros iki liepos 31 d. Stemplos Q2-U2 geros iki rugpjūčio 31 d. Stemplos V2-Z2 geros iki rugsėjo 30 d.

Procesuotam maistui mėlynos stemplos N2-S2 geros iki birželio 30 d. Stemplos T2-X2 geros iki liepos 31 d. Stemplos Y2, Z, A1-C1 geros iki rugpjūčio 31 d. Stemplos D1-H1 geros iki rugsėjo 30 d.

Cukrui stempa 36 pasibaigia rugpjūčio 31 d. Kita stempa įeis galion rugsėjo 1 d.

Batams Airplane stemplos 1, 2 ir 3 geros neribotą laiką.

Gaus Kenavimui Cukraus, Bet Mažiau

Kainų Administracijos Ofisas Chicagoje ir apylinkėse praėjusį ketvirtadienį paskelbė, kad tapo sulaukintas leidimas pirkti cukrų kenavimui. Penktadienį ofiso viršininkas Rae E. Walters pareiškė, kad sulaukymas paskelbtas tikslu duoti progą apskaičuoti cukraus išteklis.

Kaip tik apskaičiavimas bus atliktas, šeimininkės ir vėl galės gauti cukraus kenavimui. Walters betgi pranašauja, kad kenavimui šmet šeimininkės gaus tik 60 nuosimčių to kiekio cukraus, kurį gavo pernai.

Kuponai Cukraus Kenavimui Pasirodys Birželio 11 d.

Praėjusią savaitę buvo sulaukta pardavimas cukraus kenavimui. Dabar sekadienį (birž. 3 d.) pranešta, kad nauji kuponai, geri pirkimui cukraus kenavimui, bus išleisti birželio 11 dieną. Tuos kuponus šeimininkės galės gauti lokalinėse racionavimo tarybose.

Viso cukratus Chicago sričiai bus skiriama iki rugsėjo 1 dienos 10,267,838 svarai. Tai yra tik pusė tos kvotos, kuri buvo skiriama tam pačiam laikotarpiui pernai.

Areštavo Dvi Moteris Ryšium Su Galvažudyste

Šeštadienio vakare policija areštavo Detroit dvi juodveides moteris, atvykusias ten iš Gary, Indiana. Jos yra apklausinėjamos ryšium su užmušimu Williamo Grady, 31 metų, iš East Chicago. Jisai buvo tūlos žmonės formanas.

Policijos manymu galvažudystė papildyta tikslu apiplėšti Grady, nes pasigendama jo pinigų. Pas moteriškes užtiktas revolveris.

Užmuštojo Grady automobilę policija rado moteriškas šukas. Tai buvo vienas iš nurodymų, kad gal jį užmušimą buvo įvėltos moteriškos.

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

Reikia LAISNIUOTU INŽINIERIŲ

Stationary REFRIGERATION AND HIGH PRESSURE BOILER

Reikia patyrusių.

Pastovus apskritus metus DARBAS.

SHOTWELL MFG. CO. 3501 Potomac Ave.

REIKALINGAS BARBERYS; pastovus darbas. \$40.00 ir savaitę garantuojama ir komišenas. Matykite sekmdienį rytė tarpe 10:00 ir 11:00 ryto. 2509 W. 59th St.

REIKIA MOLDERIŲ, brass ir aluminum. Turi pažinti metalus. Gums reikia vieno gero shop working foreman. Geras mokėstis. Phone ARMITage 8346.

REIKIA VYRŲ lengvam dirbtuvės darbu. 2120 W. LAKE STREET 1732 N. KOLMAR.

REIKIA sudėstytojų prie Hamper. Geras mokėstis. 942 W. Lake Street.

REIKIA HANDYMAN Nuolatinis darbas blaiviam, pastoviam ir darbščiam žmogui. Geras atlyginimas. 60 valandų ir savaitę. 1½ laiko už virš 40 valandų. PONTIAC 812 W. VAN BUREN ST.

REIKIA SKALBIAMU mašinų mechaniko, nusimanančio pataisyti visokio tipo skalbiamas mašinas. City Wide Radio and Appliance Service Co., 7437 Cottage Grove.

REIKIA patyrusio Chandelier dirbėjų, Beardslee Chandelier Co., 216 So. Jefferson St.

REIKALINGAS VYRAS dirbti restorane. Gyvenimas vietoje. Gera alga. 3465 So. Morgan.

BROILER OR FRY COOK Geras mokėstis, pastovus darbas. 6 dienos ir savaitė. Privatus klubas vidurmiesty. Malonios darbo sąlygos. Atsišaukite Mr. Burkart, 10 N. Dearborn St.

REIKIA MEDŽIO DARBININKŲ Veteranų, patyrusių rip saw vyrų. Geras mokėstis. 942 W. Lake St.

REIKIA CABINET MAKER. 170 N. SANGAMON ST.

REIKIA VYRŲ Bendras darbas prie odų. Karinė produkcija. Matykite Mr. Kennedy, Monarch Leather Co., 1127 West Division St.

REIKIA SPAUSTUVININKO ir Progressive Commercial spaustuve. Patyrusio, versatile, compositor and Lock up man. Pastovus, geras darbas ir progos tinkamam žmogui. Unijinė alga. Tuojau atsišaukite! Christopher Printing Co., Gary, Indiana.

REIKIA VYRŲ Dirbti carpet and rug dirbtuvėje. 40 valandų darbo savaitę. Laikas ir pusė už virš 40 valandų. Nuolatinis darbas ir malonios darbo sąlygos. Matykite Mr. PAUL O. W. RICHARDSON RUG COMPANY 235 West Randolph Kampas Franklin.

REIKIA DŽIANITORIŲ PRIE PLOVIMO MAŠINŲ Taipgi moterų kaipo džianitorų. UNIJNĖ ALGA Atostogos ir mokėstis. Geros darbo sąlygos. Pastovus darbas.

CONTINENTAL CO. BLDG. 310 S. MICHIGAN AVE. Matykite Mr. Smidt 5 popiet Ofisas 2-rame beismente.

REIKIA INDU PLOVEJŲ IR NAKTINIŲ VALYTOJŲ GEROS DARBO VALANDOS GERAS MOKESTIS

Valgis ir uniformos parūpintos

HARDING'S 68 W. MADISON ST.

REIKIA Dirbtuvė Darbininkų Receiving dept. arba porteriu. 80c ir valanda pradžioje. Pragos pirmynžangai.

4820 COTTAGE GROVE AVE.

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

Naktinių Sargų To punch clocks. Pastovus darbas, geras mokėstis ir pirkiniams nuolaida mūsų krautuvėje.

THE FAIR 1100 LAKE STREET OAK PARK, ILL.

REIKIA PORTERIŲ Valyti ir šluoti. Geras mokėstis. Pirkiniams nuolaida mūsų krautuvėje.

THE FAIR 1100 LAKE STREET OAK PARK, ILL.

HELP WANTED—MALE-FEMALE Reikia Darbininkų Darbininkų

CHICAGO RIVET AND MACHINE CO.

Reikalinga VYRŲ IR MOTERŲ DIENOMIS DARBAS

* BENCH ASSEMBLERS * HEADER OPERATORS * TUMBLER OPERATORS Moderniška dirbtuvė. Kafeteria GRUPINĖ APDRAUDA

Pelnu pasidalinimo planas

Kreipkitės: 1 blokas ir pietus nuo 25th Ave. Paimkite Maywood "L" iki 9600 Jackson.

BELLWOOD, ILL. Atidara 8 val. ryto iki 7 vak.

REIKALINGA vedusi pora virtuvėje pagalbėti, virti ir operuoti viršuvę. Gyvenimui kambariai, įėjus norima. 3456 Devon Ave. Jerry's Tavern.

FURNITURE-FIXTURE-WANTED Rakandų ir Įtaisų Reikia

NUPIRKS UZ CASH krautuvės, restorano, baro rakandus. Visokių rūšių. HAYmarket 2633.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

PARDAVIMUI BUCERNĖ ir grosernė su namu. 4430 W. 60th St.

SOIL—FOR SALE Juodžemė—Pardavimui

PARDUODAM JUODŽEMĮ

Telefonuokite RIVERdale 1700 — COM 2010 HEMlock 6300 — RAD. 2000

REAL ESTATE—FOR SALE Namai Žemė—Pardavimui

MAZOS JUODŽEMIO DARŽŲ FARMOS.

Visai krašte miesto. Miesto vanduo ir visi patogumai. Žemos kainos. Grynas arba išmokėjimas. Vaziuokite Irving Park Blvd. 3 blokas ir rytus nuo Mannheim Rd. arba rasykite savininkui dėl cirkuliorio. LAKE SHORE REALTY CO., 332 So. Michigan Ave., HARRISON 5858.

ROOMING HOUSE—10 kambarių mūrinis. \$110 ir mėnesį ir 3 kambarių apartamentas; 2 karų garažas. \$6,500; ½ cash. Baker, 2229 Adams, CANal 6169.

5-4 KAMBARIŲ flatai ir didelė krautuvė. Mūrinis namas. Kampas. Kaina \$13,000. 2700 So. Spaulding Avenue.

2 AUKSTŲ MEDINIS, 5-6 kambarių, moderniškas. Cementinis fundamentas. Karštų vandeniu šildomas, 2 karų garažas. Lotas 50x125. Geriausia pasula. 1739 North Albany Ave. BELmont 8757.

PUKUS 2 FLATU medinis 6 kambariai, vienas šildymo įrengimas; geras fundamentas; porčiai su sietais; gražiai išdekoruotas; 2-ju karų garažas; lotas 30x125. \$8,750. Savininkas nori greit parduoti. 3643 N. Albany, JUNiper 5314, IRVing 3264.

TUOJ GALIMA užimti 2 flatų mūrinis po 5 kamb.; moderniška virtuvė, miegojimui porčiai, karštų vandeniu šildomas; 15 metų senumo; venetian blinds; inlaid linoleum 1-am. Taipgi 4 kambariai užpakaly cottage. Geros įlaukos. Savininkas 4128 N. Austin Av., AVE-nue 1339.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

MES TURIME keletą gerų farmų šitoje kaunteje pardavimui. Home Realty Co., Box 93, Ludington, Michigan.

PARDUOSIU arba mainysiu į namą Chicagoje, farmą 120 akrų. Yra geri visi namai. Farma randa si Rhinelander apylinkė, gražioje vietoje, prie ežero kranto. Kreipkitės po šiuo vakare.

716 W. CERMAK RD.

HELP WANTED—FEMALE

Darbininkų Reikia

HELP WANTED—FEMALE

Darbininkų Reikia

OPERATORŲ — PATYRUSIŲ IR NE SPECIALIAM—DALĮ LAIKO DARBUI

PATOGIAUSIAS DARBAS JUMS ŠEIMININKĖS, KURIOS

NEGALITE DIRBTI PILNO LAIKO DIENOMIS

Ateikite dirbti šviesioje, oringoje dirbtuvėje ir siūkite moterų būtinai reikalingus drabužius. GERAS MOKESTIS IR BONUS.

SMOLER BROTHERS 2300 Wabansia Avenue

Reikia DŽENITORKŲ VALYMO DARBAS MOTERIMS

VISOSE MIESTO DALYSE

Valandos nuo 5:30 vakaro iki 12:00 nakties.

KARINĖ PRAMONĖ

TAIPGI REIKIA DINING ROOM DARBININKŲ

Atsiliepkite Illinois Bell Telephone Company

EMPLOYMENT OFFICE FOR WOMEN

Street Floor, 309 W. Washington St.

Reikalinga CLERK Ofiso Darbas

Turi kalbėti lietuviškai Patyrimas nebūtinai

Atsiliepkite KEISTUTO SAVINGS & LOAN ASS'N.

3236 So. Halsted St.

ŠEIMININKĖS PADĖKITE KROLLUI GAMINTI VAIKŲ VEZIMELIUS IR LOPSIUKUS

Pilno laiko darbas arba tik jo dalis. Reikia patyrusių ir nepatyrusių. Punch press operators. Vienos adatos siuvamų mašinų operatorų. Reikia kitokių nepatyrusių darbininkų. Pastovus darbas dabar ir bus po karo. Geras mokėstis. Malonios darbo sąlygos.

KROLL BROS. 1801 S. Michigan Ave.

REIKIA SKALBYKLOJE DARBININKŲ SORTERS SHAKERS FEEDERS FOLDERS FINISHERS

ir PRESS OPERATORS Geras mokėstis, progos po karo dirbti.

1230 SO. PULASKI RD.

VIDUTINIO AMŽIAUS MOTERS Bendras stubos darbas. Visi suaugę. \$35.00 ir savaitę. Nuolat darbas. Labai maloni draugiška šeima.

KEYSTONE 0335.

REIKIA MERGINŲ lengvam dirbtuvės darbu. 2120 WEST LAKE STREET.

REIKIA ŠEIMININKĖS. Malonios moters. Šeimininkauti mažoje malonoje šeimoje. Būti čia arba namie. Gera alga. Nuolat darbas. Phone COLUMbus 6970.

REIKIA PUNCH PRESS OPERATORS Patyrimas nebūtinai. Švarus, malonus darbas. Tikslai naktinis darbas. KARINIS DARBAS Atsiliepkite 3600 W. POTOMAC

VIRĖJO PAGELBININKIŲ Desert, fountain servers. Salad, sandwich makers, bus women, indu plovėjų, taipgi gerimų sutaisytojų. Employment Office 3 aukštas. MARSHALL FIELD AND CO. State—Washington.

REIKIA: Tarnaitės bendram darbui. 2 suaugę. Kambarys ir vonia. SUPERior 9411.

PLASTIC MANUFACTURER REIKALAUJA 50 MOTERŲ IR MERGINŲ

Amžiaus nuo 16 iki 35 metų. Dali laiko darbas. Nereikia paliūdyto kortos. Ateikite tuojau. Finishing department. Dienomis darbas. Valandos jūsų patogumui 8 iki 4:30 —2-ras šifas nuo 6 po pietų iki 12 vidurnakčio. 5 dienų darbo savaitė. Pastovus darbas. Malonios darbo sąlygos.

1644 N. HONORE ST.

REIKIA MERGINŲ IR MOTERŲ

* DRILL PRESS OPERATORS * FILER — BURGERS * ASSEMBLERS

48 valandų darbo savaitė. DIENOMIS DARBAS GERAS MOKESTIS Darbas po karo.

O. D. JENNINGS & CO. 4309 W. LAKE ST.

REIKIA PATYRUSIŲ SKUDURŲ SKIRSTYTOJŲ. Moterų. Geros darbo sąlygos. Pastovus darbas.

PEOPLES IRON AND METAL CO. 5835 So. Loomis Blvd.

REIKIA MOTERŲ Patyrusių lempų dangtelių siuvėjų.

Nauja moderniška dirbtuvė PASTOVUS DARBAS PO KARO GERAS MOKESTIS.

Patogi transportacija. THE L'STADTER LAMP CO. 65 E. Lake St.

REIKIA MERGINŲ LENGVAM DIRBTUVĖS DARBUI

GEROS PROGOS PASTOVUS DARBAS Darbas po karo. 1148 W. CHICAGO AVE.

REIKIA PROSYTOJŲ pilnam laikui arba tik laiko daliai. Aukščiausias mokėstis. CAVANNA CLEANERS 3501 N. Ashland Avenue.

Reikia Daržovių Valytojų NAKTINIŲ VALYTOJŲ

Valgis ir uniformos parūpintos GERAS MOKESTIS IR GERI BONAI

HARDING'S 68 W. MADISON ST.

REIKIA MOTERŲ ir merginų; lengvam dirbtuvės darbu. Malonios darbo sąlygos. Dienomis arba naktimis darbas arba daly laiko. Geras mokėstis. MONROE OIL CO.,